

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LI

Grudis - December 30, 1966

Nr. 140

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

1966 METUS IŠLYDINT

KARAS VIETNAME PRIVERTĖ AMERIKIEČIUS UŽMIRŠTI EUROPA. KAS PASTUMĖJO JĄ NEUTRALUMO KELIU. — TIK SOVIETŲ NESUGEBĖJIMAS GREITAI IŠNAUDOTI NAUJĄ SITUACIJĄ PALIEKA VILČIŲ ATEIČIAI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

1966 metai buvo blokų irimo metai. Metų pabaigoje sovietų-kiniečių santykiai atrodė pašliję daugiau negu kada nors anksčiau, o Vakaruose bene žymiausias įvykis buvo Vakarų Vokietijos postūkis į neutralumą. Faktas, kad JAV praktiškai kovoja vienos prieš vieną komunistinę valstybę geriausiai įrodo blokų trapumą. Tiesa, komunistinė valstybė -- šiaurinis Vietnamas -- yra gausiai sovietų ir jų satelitų remiama, tačiau atsargumo sumetimais sovietai savo pačių likimo nenori susieti su šiaurinio Vietnamo likimu. Jie pasiliko atviras duris pasitraukimui ir rankų nusiplovimui.

1966 metais karo išlaidos Vietname augo tokiu tempu, kad ateinančiais metais JAV išlaidos karo reikalams gali pasiekti net 80 milijonų dolerių, tai yra, susilyginti su ta suma, kurią JAV karo reikalams

skyrė II Pas. karo metu, kada jos kariavo visame pasaulyje!

Bet šiandien vis dar teigiama, kad JAV kovoja tik su Vietkongu ir jo užnugaryje stoviniu šiauriniu Vietnamu ir gal raudonąja Kinija, tačiau Sovietų Sąjungos vis dar nenorima identifikuoti kaip tikrojo priešo, be kurios 'pritarimo' nebūtų Vietnamo karo. Ir kaip 'nepritarti', jei karas Vietname darosi Amerikai vis didesne ir nemalonesne našta. Amerikai, kuri viena yra kliutis komunistų išsiviešpatavimui pasaulyje.

Vietnamo karo auka buvo ir paskutinis proamerikoniškas Vakarų Vokietijos kancleris Ludwigas Erhardas. Susidūręs su gresiančia ūkio stagnacija ir abejojimais dėl ligšiolinės Vakarų Vokietijos užsienio politikos linijos prasmės, Erhardas skubėjo Washingtonan, tačiau vietoj paramos jį ten susilaukė priminimo apie vokiečių skolas Amerikai. William S. Schlamm, kuris labai gerai pažįsta Europą ir joje gyvena, apie tai rašo National Review:

"Net gi toks neapsukrus (unsophisticated) vyras užsienio politikoje, kaip Lyndon Johnson, turėjo suprasti, kad tam buvo neparankus laikas. Vokiečiai buvo susirūpinę galimu JAV pasitraukimu iš Europos, t.y. Vokietijos, -- ir net McNamara turėjo suprasti, kad toks netikrumo momentas vargiai tiko skolų rinkimui. Vokiečiai, kiekvienu atveju, reagavo labai stipriai -- ne tiek prieš Johnsoną, kiek prieš Erhardą".

"Erhardas buvo paskutinė kliūtis sąjungai tarp

Vakarų Vokietijos ir de Gaulle Francūzijos. Kennedy buvo pakankamai protingas, kad suprastų, jog Vokietiją sulaikyti nuo de Gaulle izoliacinės Pan-Europos idėjos gali tik iškėlimas bendrų vokiečių ir amerikiečių interesų (profound identity of German and American policies). Tiesa, Kennedy vokiečiams skyrė tik padrasinančias kalbas, tačiau Johnsonas jiems nerado reikalo duoti nė žodinio užtikrinimo. O to jiems ypatingai trūko tuo metu, kada de Gaulle pasitraukimas sudavė smarkų smūgį Nato sąjungai. Gaulizmas paliko tik vieną alternatyvą: atvirą amerikiečių - vokiečių santarvę! Tik tokioje santarvėje Vokietija galėjo likti tuo, kas jai skirta -- vienintelė Europos garantija prieš komunizmą, be sąjungos Vokietija palieka žaidimo lauką Europos baimėi ir sąmyšiams."

Reikia sutikti su W. S. Schlamm teigimu, jog vietoje to, kad sustiprinus Amerikos sąjungą su Vokietija kaip tik dėlto, kad JAV išivėlė į karą kitoje pasaulio rutulio pusėje, Valstybės Departamentas padarė viską, kad ryšius su Vokietija susilpninus.

Visa laimė, kad Kremlius soste šiuo laiku nesėdi koks vyras su plastesne vaizduote, kad ir Nikita Chruščiovas. Kremlių dabar valdanti 'aparatoikų' gauja yra nepaprastai atsargi ir ortodoksiška. Naują vokiečių vyriausybę Izvestija sutika karikatūra, kurioje Adenaueris duoda šliubą Kiesingeriui ir Brandtui. Ant Adenauerio 'kapos' užrašyta 'revanš'... Toks sovietų šaltas naujos koalicinės vyriausybės sutikimas buvo šaltas 'dušas' tiems, kurie tikėjosi, kad 'naujas kursas' gali prie ko nors privesti. Atrodo, kad sovietai vis dar

VIRŠUJE: Dideliam pavergtųjų tautų bičiuliui JAV senatoriui T. Dodd New Yorke buvo suruoštas pagerbimas. Ta proga prel. J. Balkūnas senatoriui įteikė gražų adresą už jo pasitarnavimą keliant pavergtųjų tautų klausimą.
L. Tamošaičio nuotr.

EUROPOS PAVERGTŲ TAUTŲ SVEIKINIMAS LIETUVIAMS

PAVERGTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMAS nuširdžiausiai sveikina Naujųjų Metų progą Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos žmones. Praėjusieji metai dar kartą parodo, kad niekas negali su-

stabdyti laisvės troškimo vyksmo. Laisvo tautų apsisprendimo idėja padarė didelį šuolį visame pasaulyje. Mums visiems bendras laisvės troškimas ir 1966 metais rado atgarsio ir pritarimo laisvajame pasaulyje. Tebevyksta Sovietų ir Kinijos santykių irimas gero kai susilpnino anksčiau buvusią monolitinę komunizmo jėgą. Vadinamos satelitinės Rytų-Vidurio Europos valstybės pamažu išsiveržia iš Kremliaus varžtų. Visų pavergtųjų tautų teisėti reikalavimai ir nepalaužiama laisvės dvasia verčia prispaudėją keisti savo politiką ir jų atžvilgiu. Nors komunistiniai viešpačiai, jų sukurto policinio aparato remiami, vis dar tebelaisko valdžią savo rankose, bet ji tolydžiai išslysta. Žmonių kasdienos poreikiai ir modernaus gyvenimo poveikis verčia pavergėjus keisti pasenusią komunistinę ūkio sistemą ir ieškoti naujų sprendimų. Komunistų partijos biurokratai nebesuspaėja eiti kartu su gyvenimu. Jie yra verčiami duoti daugiau laisvės rašytojams,

nenori tikėti, jog Vakarų Vokietija pati norėtų pateikti į jų glėbį. Jie laukia naujų įrodymų, o vokiečiai gavo išpėjimą, kad sovietams neužtenka paduoti mažą pirštuką. Jie nori visos rankos, o po to ir viso kūno. Bet, jei dabartinė 'didžioji koalicija' tarp krikščionių demokratų ir socialdemokratų, kurie atstovauja daugiau negu 80% visų Vokietijos rinkikų, dėl kurių nors priežasčių suirtų, tuo atveju prognozės būtų labai liūdnas. "If the Great Coalition fails -- išpėja Schlamm -- Germany is gone. And, with Germany, Europe. And with Europe, the United States". (Jei didžioji koalicija griūtų -- būtų galas Vokietijai. O su Europa ir JAV).

Veiksnių konferencija

Jau buvusioji Vliko Valdyba buvo numaciusi kviešti Alto, Diplomato, Lietuvos Laisvės Komiteto, PLB Valdybos ir Vliko pasitarimą š. m. pabaigoje, bet, Altui prašant, atidėjo 1967 pradžiai. Naujoji Vliko Valdyba, susitarusi su kitais kviečiamaisiais, nusistatė konferenciją kviešti 1967 sausio 14-15 d.d. New Yorke. Konferencijos darbotvarkės pagrindiniu klausimu bus nutarimas 1968 -- Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo jubiliejinių -- metų minėjimo programos nustatymas ir jos vykdymo darbų pasiskirstymas. Be abejo, konferencija svarstys ir Lietuvos laisvinimo uždavinių konkretizavimą ryšium su besikeičiančia tarptautine padėtimi. Savo svarstymų galutinę darbotvarkę nusistatys pati konferencija.

ELTA

menininkams ir mokslo žmonėms. Kai kuriuose komunistų valdomuose kraštuose net ir pačios viršūnės ima abejoti komunistinių dogmų neličiamumu ir jų verte. Senasis pasitikėjimas režimu silpnėja ir abejingumas jo tikslingumu didėja. Ankstyvesnės galybės jėga našta, ir tas vyksmas nebegali būti sustabdytas net sugriežtintomis policinėmis priemonėmis.

SUTINKAME NAUJUOSIUS 1967 METUS SU VILTIMI, kad, turint laisvojo pasaulio moralinę paramą, vėl bus pažengta į priekį Sovietų pavergtųjų tautų laisvės siekimuose. Pavergtųjų Europos Tautų Seimas užtikrina jus, kad visomis turimomis priemonėmis bus stengiamasi įgyvendinti jūsų nepalaužiamą laisvės troškimą. Įžengiamo 1967 metus su tvirta viltimi, kad pokario europinės problemos susilauks teisingo sprendimo, atremto į nepriklausomybę ir laisvę. Tegū nušvinta ryškus pragiedrulis jūsų kelyje į laisvę!

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ ATSTOVAI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvos Delegacijos Pavergtųjų Europos Tautų Seime pirmininkas V. Sidzikauskas, drauge su Albanijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos ir Lenkijos atstovais Pavergtųjų Seime gruodžio 22 d. lankėsi JAV Valstybės Departamente Washingtone ir buvo priimti Valstybės Sekretoriaus Pavaduotojo Europos Reikalams Walter J. Stoessel, Rytų Europos reikalų direktoriaus Dr. Raymond E. Lisle ir Valstybės Sekretoriaus pavaduotojo administracijos reikalams M. Cieplinskio, dalyvaujant Baltijos valstybių skyriaus ir kitų atitinkamų skyrių vedėjams.

Dvi valandas užtrukusiame pasikeitime nuomonėmis buvo paliesta: JAV politika pavergtosios Europos atžvilgiu Prezidento L. B. Johnsono spalio 7 d. kalbos kontekste, JAV Senato ir Atstovų Rūmų priimtųjų jungtinės rezoliucijos dėl Baltijos valstybių eigos klausimas, taip pat V. Sidzikausko patyrimai Toliuosiuose Rytuose, jam dalyvaujant Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos Kongrese Pietų Korėjoje. Pasiūlymams vyko abipusių reikalų nuširdaus supratimo dvasia.

IŠ VISO PASAULIO

• Patikimi šaltiniai Japonijoje kalba apie Sovietų Sąjungos karinius pasiruošimus Raud. Kinijos pasienyje. Ilgame ruože paruoštyje laikomos 39 divizijos, apginkluotos moderniaisiais ginklais. Milicijos daliniai, komjaunimo grupės mobilizuotos pasienio apsaugai. Net 5 sovietų divizijos esančios atitrauktos iš Rytų Vokietijos.

Kiniečiai taip pat daro savo divizijų pergrupavimus, dalį jų pasiuntus prie Korėjos sienos, bijant, kad šiaurės Korėja neprišlischėtų prie Maskvos politikos.

Nei viena pusė tikrumoje nenorinti karo, tačiau bijomasi, kad R. Kinijos dabartinė vadovybė galinti panarėti karu nukreipti dėmesį nuo įvairių sunkumų krašto viduje.

• Kubos Vyriausybė sutinkanti išleisti JAV piliečius, kurių ten esama 2700. Washingtono sluoksniai tos žinios neneigia, bet ir nepatvirtina. Dauguma tų piliečių yra kubiečių kilmės. Jų išleidimui tarpininkaujanti Meksikos vyriausybė.

• Kultūrinis bendradarbiavimas tarp JAV ir Sov. Sąjungos lieka nepaliestas biudžeto padarytų apkarpyimų, nes su Sov. S-ga toje srityje bendradarbiaujama pagal atskirą sutartį. Biudžeto apkarpymas paliečia kultūrinius mainus su nekomunistiniais kraštais. Tais apkarpymais smarkiau paliečiami t. v. Fulbright'o stipendijatai.

Kiekvienais metais vis tas pats: reikia lopyti!

Paskutinės II Pasaulinio karo dienos (18)

Prasidėjo paskutinis mūšis

Dar balandžio 15 d. JAV armija Maskvoje Harriman susitikimo su Stalinu aptarti Tolimųjų Rytų karo klausimą ir prieš posėdį paklausė ar tiesa, kad raudonoji armija pasiruošusi pradėti ofensyvą užimti Berlyną? Stalino atsakymas buvo ramantis. Tokia ofensyva būsianti, tik jis nežinąs ar pasiseksianti. Kiekvieno atveju svarbiausioji ofensyva bus vedama Drezdeno kryptimi, kaip jau jis anksčiau buvo pranešęs Eisenhoweriui, bet ne į Berlyną.

Tuo tarpu gen. Heinrici, užsidaręs savo štabe, priėjo išvados, kad sovietai čia netrukus pradės didįjį puolimą.

Jis padiktavo 9-tos armijos vadui gen. Busse įsakymą: "Užimkite poziciją antroje linijoje". Buvo 8 val. 45 min. vakaro. Už septynių valandų ir 15 minučių gen. Heinrici pradėjo paskutinį Vokietijos mūšį.

Kitoj Oderio pusėj žukovo armijos daliniai tyloje buvo pasiruošę puolimui. Pirmoj linijoj buvo išstatyti minosvaidžiai, toliau stovėjo paslėpti tankai su ilgais patrankų vamzdžiais pakeltais į dangų, dar toliau buvo patrankos ant platformų, o užpakaly sunkiosios ir lengvosios artilerijos baterijos. Dar buvo apie 400 "katiušių", kiekviena jų galinti vienu metu iššauti 16 raketų. Priešais Kuestriną buvo suvežti priešlėktuviniai prožektoriai. Visur buvo laukiama ketvirtos valandos ryto.

Minutėms bėgant susijaudinimas pas visus didėjo. Oderio pakrantėje pasislėpę inžinerijos dalinių kariai su valtimis ir kilnojais tiltais laukė ženklo. Centre žukovui buvo pavykę išsikelti į kairįjį Oderio krantą ir turėjo mažą įsitvirtinimą penkiasdešimt kilometrų pločio. Ši vieta turėjo būti tramplynu šuoliui į Berlyną. Iš čia geriausias rusų armijos elitas, 8-toji sargybos armija, turėjo pulti.

Prie Kuestrino blockhauze žukovas su 8-tos armijos vadu gen. Čuikovu žiūrėjo į laikrodžio rodyklę. Laikrodis rodė ketvirtą valandą rytą.

— Pradėti!

Trys raudonos raketos pakilo į dangų nakties tamsioje. Ir staiga priešais Kuestriną užsidedė visi prožektoriai, savo šviesa stengdamiesi apakinti vokiečius. Dar kelios tylos sekundės, ir dangun iškilo trys žalios raketos. Žemė iš karto sudrebėjo nuo spro-

gimų. Dar niekad rytų fronte nebuvo tokio stipraus artilerijos apšaudymo. 20,000 įvairaus kalibro pabūklų šaudė į vokiečių pozicijas. Niekas iš likusių gyvų kovotojų savo gyvenime ne užmiršo to šaudymo. Labiau siai savo triukšmu išsiskyrė "katiušos", vadinamos "Stalino vargonais". Raketos garsino ne tik savo garsu, bet ir užpakaly savęs paliekančiom ugnies juostom.

Ir tame pragariškame triukšme žukovo kareiviai pradėjo progresuoti. Artėjant prie vokiečių pozicijų artilerijos ugnis buvo perkeliama į tolimesnes pozicijas. Šiaurėje ir pietuose prie Kuestrino buvo bandoma persikelti per upę. Rėkdam kaip laukiniai rusai artėjo prie upės, kai kurie, neturėdami kantrybės laukti plausto, patys plaukė savomis jėgomis įsikabinę į tuščius benzino bakus, arba už lentgalių. Kitaip sakant, už visko, kas tik nesekdo vandenyje.

Po 35 minučių staiga bombardavimas sustojo.

Žukovo blockhauze su skambėjo telefonas.

— Iki šiam laikui viskas sekėsi kaip buvo numatyta, — pranešė Čuikovas, — pirmieji objektai pasiekti.

Žukovas buvo patenkintas ir pagyrė Čuikovą. Bet jis nenorėjo padaryti klaidos ir neįvertinti savo priešų. Jis jautėsi daug laimingiau, jei jo kariai užimtų Seelowo aukštumą prie Kuestrino. Tik tada jis būtų tikras, kad viskas pasisekė gerai. Tas turėjo įvykti greitai. Dabar sovietų lėktuvai pradėjo bombarduoti tolimesnes vokiečių pozicijas.

Heinrici savo štabe vaikojo po kambarį. Aplink jį skambėjo telefonai. Jo štabo karininkai priiminėjo raportus ir žymėjo situaciją žemėlapyje. Heinrici nebuvo nustebintas dėl rusų ofensyvos charakterio, nors daugelis iš jo karininkų buvo sujaudinti masyviu bombardavimu. Pagal apskaičiavimus, rusų artilerija turėjo beveik visiškai sunaikinti pirmosios linijos pozicijas, kurios buvo tuščios. Dar naktį iš ten Heinricio kareiviai pasitraukė pildydami gautą įsakymą. Kai kurie dalinių vadai tai vykdė nenoromis.

— Jūs esate įspėti, — pasakė jiems šaltai Heinrici, — kad iš jūsų gražiųjų fortifikacijų nieko neliks rusams pradėjus bombarduoti. Kada esate plieno fabrike, neįsate galvą po džiūvoju kūju. Jūs laiku at-

sitraukiate. Tą mes ir darome...

Atsitraukimas užsitęsė didžiąją nakties dalį visur tvarkingai ir dabar pasiruošę laukė artėjančių rusų.

Į vakarus nuo Kuestrino buvo pasagos forma Seelowo aukštuma, o prieš ją pelkėta žemuma, išraižyta upokšniais. Progresuodami rusai turėjo pereiti tą žemumą į kurią dabar buvo nukreiptos visos Heinrici patrankos. Čia buvo vienintelė Heinricio galimybė atremti žukovo puolimą. Ir jis žinojo, kad žukovas apie tai irgi galvojo ruošdamas planus. Rusams buvo svarbu užimti aukštumą pirm negu vokiečių artilerija pradės bombarduoti rusų kėlimąsi per Oderį ir lygumą. Žukovas masiniu bombar-

davimu tikėjosi palaužti priešų rezistenciją. Bet vokiečiams slapta atsitraukus į antrąją liniją, didžiama jų karių ir ginklų išliko nuo to bombardavimo nepalieti. Gynybos planas veikė. Bet vienas punktas buvo silpnas, tai kad Heinrici neturėjo užtenkamai žmonių ir artilerijos. Be paramos iš aviacijos, be rezervų ir be šarvuotųjų, kurių jam labai trūko, Heinrici negalėjo palaužti žukovo ofensyvos. Anksčiau ar vėliau rusams visvien pavyks pralaužti frontą.

Dviejų armijų fronte Heinrici turėjo vos tik 750 tankus ir traktorines patrankas. Prieš žukovo 20,000 patrankų Heinrici galėjo išstatyti tik 744 patrankas ir 600 priešlėktuvinis pabūklus, panaudojant kaip lauko artileriją. Pagaliau jis turėjo šaudmenų ir benzino rezervą tik dviem dienom. Tad Heinrici ir negalvojo ilgai sulaukyti rusų. Jam buvo likusi viena išeitis, laimėti laiką.

(Bus daugiau)

Kas nupieš didesnį paveikslą? Dail. J. Bagdonas New Yorke prie savo paveikslų. V. Maželio nuotrauka.

NEBEATPAŽISTAME SAVĖS

PAULIUS ŽICKUS

Nieko lengvesnio nėra, kaip pataikavimas. Tačiau kartais yra taip sunku nutyliėti, kad imi ir pradėti, sakyti, eiti prieš vėją. Taip, va, ir šį kartą yra.

Kartą teko pasisakyti Drauge, kad reikia vadinti daiktus tikrais jų vardais. Tai buvo bendras pasisakymas, kad perdidelis girimas ar peikimas gali sugadinti net ir talentus. Bet tai buvo taikoma daugiau mūsų

politikams ir visuomenininkams, kurie galvoja esą nebepakeičiami. Recenzijų reikalas gana plačiai rašė Dirvoje Br. Raila, duodamas net daugybę gražiausių to rašymo pavyzdžių, kaip mūsų recenzentai rašo.

Žinoma, jeigu bet kurios srities jaunas, jautrus nors ir gabus menininkas ar literatas būtų žiauriai sukritikuotas, jis gali būti "užmuštas" ir nebeįsijungti bei neturėti jėgų kūrybai. Tą patį, tik iš priešingos pusės, galima pasakyti ir apie vyresnius, kurie girdėdami tik liaupsinimus, kas pas mus yra virtę jau tikra liaupsinimo liga, pradeda tikėti savo tobulumu, sugebėjimais, neklaidin g u m u, nebedaro pažangos, o sakyti, pradeda grįžti atgal. Ir kas blogiausia, jie nebepakelia tiesos žodžio ir jokios kritikos. Reiškia, liaupsinimų kritika sugadino juos.

Kai skaitome mūsų laikraščiuose recenzijas ar pasisakymus, nebeatpažistame netik tų įvykių, aplinkos, bet ir pačių žmonių. Tuo tarpu amerikiečių laikraščiuose yra naturalūs žmonės, su sugebėjimais š v y s t e lėjimais, pasisekimais, nesėkmėmis ir klaidomis. Juose apie tą patį įvykį

IŠ KITOS PUSĖS...

Raimundas Mieželis, gruodžio 19 d. Dirvoje plačiai kalbėdamas apie Vliko krizės priežastis, duoda suprasti, kad toji krizė buvo ne tiek "tyro patriotiškumo, kiek pigaus partiškumo" išraiška. Čia daug tiesos, tačiau iš kitos pusės, kiekviena politinė grupė, ar tai būtų Lietuvių Fronto Bičiuliai, ar tik jų dalelė, susispietusi Darbininko redakcijoje, kovoja dėl savo populiarumo platesnėje visuomenėje ir dėl to griebiasi visų jai prieinamų priemonių. O kad jas pasirenkant sąžinė paprastai nutildoma, labai gražiai matome Amerikos priešrinkiminėje kovoje. Atsiminkime tik 1960 m. demokratų teigimą, kad sovietai pralėkė Ameriką raketų srityje!

Dabar teigiama, kad dėl prezidento Johnsono įspūdingo laimėjimo buvęs ne tiek jis pats kaltas, kiek jo oponentas Goldwateris, kuris išgąsdinę rinkikus, įskaitant ir mūsų daktarus Kavalį su Šmulskščiu, išveda iš to tokia, kad kiekviena organizacija, kuri bando savo laimę politiniame lauke, o tokia iš dalies yra ir Šviesa - Santara, nes dalyvauja ALT, t.y. politinėje Lietuvos vadavimo institucijoje, turi kovoti dėl savo prestižo platesnėje visuomenėje, susilaukti iš kitų grupių įvairiausių priekaištų ir net juos išnaudoti savo tiesai įrodyti.

Raimundas Mieželis tokią progą dabar labai gerai išnaudojo, tačiau Santaros - Šviesos C.V. vicepirmininkas A. Gureckas padarė savo organizacijai meškos patarnavimą, aiškindamas savo pareiškime Darbininko redakcijai, kad Darbininko toli einančios išvados Vladimirovo aferoje neturi pagrindo, nes pagrindinė prielaida, kad dr. Vladimirovas yra Sovietų pareigūnas, yra klaidinga. Panašiai vienas santarietis aiškino ir chigagiškėse Naujienose, iš to išeitų, kad dalis santarietų nežino to, ką žino kiekvienas pabėgėlis iš Lietuvos, būtent, kad kiekvienas sovietinis žmogus viduje ir užsienyje yra laikomas, taip sakant, ataskaitoje ir iš jo visų pirma reikalaujama tarnybos bolševikų interesams. Tai tinka ir Evtušenkai ir Vladimirovui, kuris nėra JT, bet sovietų pilietis. Galimas daiktas, kad Amerikoje subrendus tai sunku suprasti, tačiau iš tikro tai išplaukia iš kiekvieno totalinio režimo esmės ir būtų tikrai nuostabu, jei būtų kitaip. Už tat negalima kalbėtis su prof. Kubiliūn "kaip akademikas su akademiku" -- taip Kubiliaus aferos metu aiškino kitas santarietis, bet tik kaip su sovietiniu agentu. Ak, ir Krėvė Mickevičius važiaavo į Maskvą tikėdamas su Molotovu pasikalbėti kaip rusų kultūros "inteligentas su inteligentu"...

Žinia, tokia logiška prielaida nereiškia, kad ir po sovietinio pareigūno ar piliečio kauke visai nesislėptų nuosirdus žmoniškumas ar patriotiškumas. Tokia galimybė gal ir yra, tačiau būtumėt visai prasti politikai, jei norėtumėt tokius "demaskuoti". Naivumas nėra politiko dorybė. (vm)

ir asmenį pasakoma kas atlikta gerai, vidutiniai, negerai, nurodama net klaidos. Tai gyvi ir naturalūs žmonės, kokių mes nebeturime. Pas mus menkiausios šeimos šventės proga, jeigu pasiklausome kalbų arba pasiskaitome laikraščiuose, nebeatpažistame ne tik kitų, bet ir patys savęs — kokiais dideliais ir genialiais žmonėmis esame tapę. O jeigu dar svetima spauda parašė ir paminėjo, tai mes, išsiversdami į savo kalbą taip nudailiname, kad autorius dažnu atveju išsijungtų savo rašinio.

Pas mus yra tik genijai, arba visai niekam tikę, apie kuriuos neverta nei kalbėti nei rašyti. Normalių žmonių mes nebeturime. Gi turėdami tik genijus, retai pajėgiame išeiti iš savo kiemo. Žinoma, kalbos ir dar "atpalaidotu" liežuviu, galimos ir gal tinka pajvairinimui laiko ir nutaikos sudarymui. Visai kitas reikalas spaudoje, jeigu ir nėra "nuodėmė", tai vistiek pradeda kažin kuo "kvepėti". Bet jau įpratome būti liaupsinami, todėl kitaip nebegalime ir galvoti. Užtat, jeigu ir už šį rašinėlį būčiau užpultas, nes drįsau kitaip pagalvoti, visai nesištebėčiau.

Čia duodame vieno kultū-

rinio įvykio aprašymo amerikiečių spaudoje kai kurias ištraukas ir lietuvių recenzento vertimą iš to amerikiečio rašinėlio. Amerikietis rašo: "But there are problems — an unfocused diction and problem of basic production..." Arba: "The variance sprang from natural essets and technical weakneses in her singing as she essayed an international repertory of songs and arias". Dar toliau: "Such musical impulses, carried by rhythmic feeling that made her nearly dance her Brahms "Vergebliches staendchen" and tree songs Falla, occasionally rescued a song from its vocal umbrage". (Mano pabraukta. P. Ž.). Lietuvio recenzento to sakinio vertimas: "Tokie muzikaliniai impulsai, nešami ritminio jausmo, kurio paveikta ji beveik pradėjo šokti Brahms "Vergebliches Staenchen" ir trijos Salla dainose, paskiromis progomis pastatė dainą virš vokalinio užvieš-patavim". (Mano pabraukta P. Ž.).

Menininkas, atlikęs programą, yra tikrai neblogas, bet jis yra gyvas žmogus su sugebėjimais, nesėkmėmis ir net klaidomis. Recenzentai taip turėtų ir pasakyti.

DIRVA

1967 METAMS

TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Šis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus priimama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiimant tik \$10. Jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apačioje esančią atkarpą, išpildykite aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvai.

DIRVA 6907 Superior Avenue Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio

Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Pavardė, vardas

Adresas

Miestas Valst. Zip

DĖMESIO!

SANTAUPOS ĮNESTOS IKI SAUSIO 10 D. IR PALIEKAMOS BENT METŲ KETVIRČIUI, NES A NUOŠIMČIUS SKAITANT NUO SAUSIO 1 D.

NUOŠIMČIAI SKAIČIUOJAMI KAS PUSMETĮ

Society NATIONAL BANK

BANKAS PILNAM PATARNAVIMUI

FEDERALINIŲ DEPOSITŲ DRAUDIMO BENDROVĖS NARYS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

METŲ SLENKSTĮ PERŽENGIANT

Užbaigėme Jaunimo Metus, suteikusių lietuvių iš-eivijai pilnesnį vaizdą į ateitį žvelgiant. Per tuos metus pamatėme, kur esame organizaciniai silpni, kur ką nors organizuodami pertempiame stygą.

Tie metai ilgai dar bylos apie gyvąją lietuvių jaunąją kartą, kuri lengvai gali pasimesti supainiotose mūsų organizacinio gyvenimo pinklėse, arba vengdami painingų vengs ir toliau visuomeninio gyvenimo formų, kurios turi daug silpnųjų, ypač kai esame nepaslinkę realiai žvelgti į reikalingas tose formose pataisas.

Praėjusieji metai davė daug naujų impulsų, daug tokių gyvybės ženklų, kurie nuvys ir liks praeityje, jei bus prisiminti tik trumpai išgyvento momento ar asmeniškų emocijų ženkle. Nes gi ne visi vienodai apie praeitį galvojame, ne vienodai ją vertiname. Kad ir Dainų šventės epizoduose — vieniems atmintinas jaunimo atstovų paradai, kitiems — Budriūno kantata.

Ne vienas bandys suvesti lietuvių išeivijos praeitį metų veiklos balansą. O tai įprasta daryti ne vien tik kalendoriniams metams keičiantis. "Nuveiktų darbų" mes turėjome ir turėsime. Reikia tik atidžiai klausytis tos ar kitos organizacijos pirmininko pranešimo metiniame susirinkime. Tik jau rečiau teusime apie tuos, kurie ir vieni, be didžiųjų organizacijų paramos, nuveikia daug ir naudingų darbų. Tai darbai, kurie ne prakalboms kuriami, ne ruporams taikomi.

Grįžtant į savąjį — redakcinį — užkampį ir prisimenant praeituosius metus, bent trumpam momentui norėtusi užmiršti nemalonias vieno ar kito veikėjo sukeltas emocijas, pristabdyti nuomonių svarstyklės ir dažnai bandomas sukelti audras arbatiniame šaukšte ir grįžti prie tos šeimos,

• Dirva nepasirodys gruodžio 28 d. ir sausio 4 d. (trečiadienio) laidomis, tų savaitės pirmadienius paskelbus ne darbo dienomis. Tų dviejų savaitės pirmadienių laidos pasirodys dieną vėliau, nes tomis dienomis paštas nenešiojamas.

Dkaityk ir platink
DIRVĄ

4^{3/4}%

BUS MOKAMA PRADEANT
SAUSIO 1 D., 1967 M.
UZ VISAS SĄSKAITAS.

**Mutual
Federal
Savings**

2212 WEST CERMAR ROAD
CHICAGO, ILL. 60608
John J. Kazanuskas, Pres.

TURTAS VIRS DVIDESIMT MILIJONŲ

Automobiliams aikštė greta mūsų įstaigos

Nuo spalio mėn. 17 d. 1966 m. sąskaitos yra apdraustos iki \$15,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

DR. K. GRINIAUS PAMINKLUI STATYTI KOMITETAS.
Sėdi iš kairės: K. Aleksūnas, H. Čizauskienė ir D. Sukelis. Stovi: skulpt. R. Mozoliauskas, Alg. Mickevičius, pirm. P. Daubaras, B. Dundulis, P. Stakauskas ir J. Breivė.

PAMINKLAS DR. K. GRINIUI

Gruodžio 17 d. minėta šimtametė sukaktis nuo dr. Kazio Griniaus gimimo Sėlėmos Būdos kaime, Sasnavos valsč., Marijampolės apskr. Keletą paskutiniųjų savo gyvenimo metų jis praleido tremtinių stovyklose Vokietijoje, o po to JAV lietuvių tarpe. Jis mirė Chicagoje 1950 m. birželio 4 d., įpusėjęs 84 metus.

Beveik išstisus 70 metų dr. K. Grinius buvo vienas svarbiausių ir veikliausių lietuvių tautos darbininkų daugelyje sričių. Ne tik raštais, bet ir lėšomis rėmė "Varpą" ir vėliau kitus lietuviškus laikraščius. Teko pabūvoti cariniuose kalėjimuose ir ne kartą būti iš-tremtam iš savo gyvenamos vietos. Neprikli. Lietuvoj jis pasiekė aukščiausius postus: visų 4 pirmųjų seimų narys, ministeris pirmininkas ir pagaliau Lietuvos Respublikos Prezidentas. Net būdamas jau senukas, jis dar galinėjos su žiauriaisiais okupantais, smerkė jų darbus ir turėjo už tai nukentėti.

Dr. K. Grinius yra visiems mums šviesus pavyzdys, kaip galima ir kaip reikia dirbti savo tautos, savo valstybės gerovei ir sunkiausių nelaimių bei baisiausių priespaudos metais.

Šių sukaktuvinių metų pradžioje Chicagoje buvo iš Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybės ir iš lietuviškų organizacijų atstovų sudarytas Komitetas, kuris pasiryžo konkrečiau dr. K. Griniaus šviesų atminimą įamžinti, pastatant jam Lietuvių Tautinėse Kapinėse Chicagoje gražų paminklą.

Lietuvių Tautinės Kapinės pasirinktos todėl, kad ten jau 16 metų ilsisi dr. K. Griniaus pelenai ir kad tos kapinės yra ir pasiliks lietuvių nuosavybė. Kapinių vadovybė ne tik davė nemokamai plotą žemės paminklui, bet ir prižadėjo visiems laikams rūpestingai jį prižiūrėti ir taip pat numatė visą tą rajoną, kur paminklas stovės, pavadinti Dr. K. Griniaus skyriumi. Norint gi kitur kur nors viešesnėje vietoj tokį paminklą pastatyti, tektų susidurti su daug sunkumų ir žymiai didesnėmis išlaidomis.

Povilo Daubaros vadovaujamas Dr. Kaziui Griniui Paminklui Statyti Komitetas jau iš pat pradžių nutarė, kad paminklą turi statyti lietuvis skulptorius. Komitetui pavyko susitarti su skulpt. Ramoju Mozoliausku, gyv. Chicagoje, kuris parengė 3 paminklo projektus. Vieną jų Komitetas ir Tautinių Kapinių vadovybė priėmė ir patvirtino.

Dr. K. Griniaus paminklas turės dominuoti gana

placią aplinką, aplink jį nebus statoma jokių kitų paminklų, tad jis turės būti monumentalus ir kiek gali-

Skulpt. R. Mozoliauskas prie dr. K. Griniaus biusto.

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ METAI KANADOJE

Taip jau pasaulis sutvertas, kad jokia gyvybė, nei tauta, nei sveika bendruomenė nenori mirti; deda daug pastangų ir net kovoja išlikti gyvais. Kovoję ir mūsų tauta per amžius, kovojo lietuvių motina prieš nutautinimo ir išnykimo bangą prie ratelio mokindama savo vaikus lietuviškai skaityti, kovojo lietuviai partizanai prieš šių dienų okupantą, tebekovoją ten lietuviškas jausmas ir ryžtas dėl išlikimo, tebelaukia laisvės ir pagalbos iš mūsų ir mūsų ateinančios kartos. Tačiau daugelis mūsų pabėgusių iš Tėvynės pakrypo, pametę tą sveiką tautinio išlikimo jausmą, užmiršo pareigą auklėti lietuvišką jaunąją kartą, savo vaikus paliko likimo valiai.

Taip pat daugelis lietuvių bendruomenės apylinkių ir šiaip organizacijų, įsikusių savo veiklos rutiną, dirba lyg pamiršę, kad jų gyvybė ir veiklos prasmė priklauso nuo prieauglio.

Todėl 1967 m. skelbiami lituanistinių mokyklų metais, norint per tą laiką pasiekti tėvus, paskatinti juos, lietuvių bendruomenės apylinkes ir organizacijas rūpintis lietuviškų vaikų auklėjimu ir lituanistinių mokyklų rėmimu, nes jos šią dieną ateina tėvams į pagalbą jų tautinio auklėjimo pareigoms atlikti. Jos augina įpėdinius lietuvių bendruomenės ir mūsų visų tautiniam išlikimui.

Skelbiame šią lituanistinių mokyklų metų programą:

1. Kviečiame KLB apylinkes, minint Vasario 16 d., į meninės dalies išpildymą įtraukti lituanistinių mokyklų ar to amžiaus

ma aukštesnis. Jis svers 13,500 svarų ir turės daugiau negu 11 pedų aukščio.

Dr. K. Griniaus biustą apžiūrėjo visa eilė gerai anksčiau jį pažinusių lietuvių ir iš Californijos atvy-

kęs jo sūnus inž. Liūtas Grinius. Visi teigiamai įvertino skulptoriaus darbą.

Paprastai visos tautos, pagerbdamos savo didžiųjų sūnus, paminklus ar kokius kitus jų vardu pavadintus paminklinius pastatus stato iš visuomenės suaukotų lėšų. Tokiu būdu Komitetas nori pastatyti paminklą ir Didžiam Varpininkui bei Trečiajam Lietuvos Respublikos Prezidentui.

Paminklas kaštuos 6,200 dol. ir dar susidarys keli šimtai dolerių visų kitų šalutinių išlaidų, bet visa suma bus tikrai mažesnė negu 7,000 dol.

Komitetas jau senai yra pradėjęs aukų rinkimą ir džiaugiasi, kad lietuviškoji visuomenė nuoširdžiai remia jo darbą. Iki šiolei Komitetas jau yra surinkęs beveik pusę reikiamos sumos.

Vykdydamas aukų rinkimą, Komitetas kreipėsi į lietuviškas organizacijas ir paskirus asmenis, kurių adresus pavyko gauti, su atitinkamais aukų lapais ir laiškais. Tačiau neįmanoma visiems lietuviams, paskludusiems tokiame plačiame šiaurės Amerikos kontinente ir kituose kraštuose, pasiųsti laiškus. Tad Komitetas labai nuoširdžiai prašo visus mielus tautiečius, o ypač jų organizacijas, nors jie ir nebūtų gavę Komiteto laiško su prašymais, bet sava iniciatyva paremti paminklo statybą. Aukas prašoma siųsti į Chicago Savings and Loan Association, 6245 So. Western Av., Chicago, Ill. 60629. Siunčiant būtina pažymėti Komiteto sąskaitos numerį 38893.

Paminklo statybos darbai jau pradėti ir iškilmingas jo atidarymas numatomas 1967 m. pavasarį, gegužės mėn. pabaigoje, Kaup Puošimo dieną.

Dr. K. Griniaus
Paminklui Statyti
Komitetas

anistinių mokyklų mokytojams KLB apylinkės ar tėvų komitetams įteikia dovanas ir jų atstovas taria į tėvus atitinkamą žodį.

7. Lituanistinės mokyklos tais metais surengia bent vieną viešą pasirodymą.

8. Skelbiama vaikams rašinių konkursai ir teikiamos premijos.

9. Skelbiama vaikams knygų skaitymo konkursas, taip pat su atitinkamomis premijomis.

10. Šaukiamas mokytojų suvažiavimas tautinių vaikų auklėjimo reikalui.

11. Daug metų lituanistinėse mokyklose dirbę mokytojai atžymimi.

12. Lietuviška spauda prašoma tais metais daugiau dėmesio skirti lietuviškam vaikų auklėjimui ir lituanistinių mokyklų svarbai bei jų paramai.

Paskirkime šiuos metus lietuviškam vaikų auklėjimui ir lituanistinėms mokykloms.

KLB Švietimo Komisija

AUKOS DIRVAI

J. Ulpinė, Dorchester 1,00
J.G. Baublys, Detroit 4,00
J. Dačys, Dorchester 9,00
P. Drabišius, Cleveland 4,00
J. Rugienius, Detroit 4,00
A. Musteikis, Detroit 2,00
J. Jakubonis, Chicago 4,00
J. Matusėvičius, Evanston 4,00
E. Armanienė, Baltimore.. 4,00
J. Jonušas, Rochester 1,00
Kr. Donelaičio Mokykla
Chicagoje 20,00
J. Balbata, Cleveland 4,00
V. Kamantas, Cleveland .. 15,00
V.R. Plukas, Santa Monica 1,00
J. Laskus, Chicago 1,00
J. Mitkui pagerbimo k-tas
Detroit 10,00
K. Ramonas, Chicago 4,00
A. Laucevičius, Chicago .. 1,00
A. Grinius, Detroit 2,00
T. Kašuba, Brooklyn 1,00

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Laumių glamonėjimai

"Meilė mato ežerus, kur tėra lašas"...

N. Mazalaitė

Retas wunderkindas savo talentingumą išlaiko ligi žilos senatvės, o per didelį genijai per greit miršta. Pasitaiko išimčių, dar labiau patvirtinančių taisyklę. Per didelis genijus buvo ir vokiškosios Švabijos rašytojas Wilhelm Hauff (1802-27), kuris mirė sulaukęs vos 25 metų, o spėjo palikti romanų, apysakų, poezijos ir pasakų knygas, gerai parašytas ir daugelio dar skaitytas per šimtą metų.

Prof. J. Balčikonio su studentais lietuviškai išverstos Hauffo pasakos kadaise ne vienam iš mūsų buvo maloniausioji lektūra. Ypač kelių arabų pasakų pynė, vardu Karavanas. Keliauja per dykumą arabų pirklių grupė ir kai nakčia sustoja kupranugarių pasiganyti, ką kita veiks, jeigu ne pasakas sekis. Ir mes klausomės nuostabių nuotykių, drauge patirdami, kad su keleiviais yra ir vienas herojus, dykumų viešpats Orbasanas, ir kas jam atsitinka.

Panašiu būdu sutaisytas ir Nelės Mazalaitės "Miestelis, kuris buvo mano". Čia mums greitu, kiek nervingu užsidedimu sekamos devynios pasakos nepasakos, kas kadaise yra atsitikę vienam žemaičių miestelyje netoli pajūrio, Palangos kaimynystėje. Tie fantazijų atsiminimai, tos pasakos, o jei norite legendos, ar proginės -- vienos gana įdomios, gana geros, dvi trys net labai geros. Tik kiek gaila, kad rašytoja jų ryškiau nesutvarkė knygoje, vieną nuokito neatidalinio, sujaukė ir nedavė vieno pagrindinio įdomaus nuotykiu, į kurį tos pasakos būtų įsipykusios.

Čia į gimtąjį miestelį traukiniu atvažiuoja labai ir labai kalbi panelytė su savo sužadėtinu, norėdama jį tėvams parodyti, ir laukia stotelėje, kas atvyks pasitikti ir namo pavežėti. Deja, niekas neatvažiuo, tai mergina savo mylimąjį išsiveda pėsčią ir ta proga, neduodama jam nė prasižioti, užpila informacijomis apie gimtojo miestelio ir apylinkės nuotykius. Devynias istorijas išpasakojusi, ji šoksta ant dešimtosios ir vos pradėjusi -- be niekur nieko užbaigia knygą...

Net nesužinom, kaip jų meilė pasibaigė. Turbūt sužadėtinis, kuriam juk kas kita tokiame amžiuje labiau rūpėjo, pervarginintas savo panos nesibaigiamo plepėjimo, pabėgo, ir išsvajotoji konsumacija neįvyko. Bent aš jo vietoje taip būčiau padaręs.

Na, bet Mazalaitės pasakos vistiek yra įdomios ir geros

pasiskaityti visiems, kurie dar nesulaukė kritiško brendimo perijodo arba jau pasiekė tokio nunokusio amžiaus, kada šmaikšti pasaka labiau patenkina, negu tikro meilės burto vylionė.

Dvare tarnavusios, ūkvedžio suvedžiotos merginos "bėda", vėliau jai miške uždusinant pavainikį naujagimį, -- tragiška ir kartu banali istorija, Mazalaitės neįprastu būdu papasakota labai trumpai, vaizdo ir emocijos intensyvumu galėtų priklaustyti stipriausiems mūsų grožinės literatūros gabalams. O Zigmanto Vaivoro žykštųjų kronika, kur jis, tarp kitko, net savo sūnų parduoda už auksinukus ir senatvėje dar atkakliai derisi su pačia giltine dėl didesnio atlyginimo už rastą jos arklio pasagą, man buvo retas ir guodžiantis padvelkimas savybės, kurios vis ypač tebestingą lietuvių beletristikoje.

Tai sugebėjimas sukurti stiprius, ryškius charakterius, tirštai pavaizduoti aistrų ir emocijų išgyvenimus, rasti pilnų sodrių, net groteskiškų spalvų mūsų būdai, širdžiai, sielai, aistroms -- ir išdrįsti nors kartą sutikti, kad iš tikrųjų mes gi nesame vien liurbių giminė, vien hipokritiškų davatkėlių ir baisiai pamaldžiai išmintingų klebonėlių parapija, ar šabloniškai suskystintų, baugiai pabalusių "lyrikų" tauta, bet taip pat esame gyvi žmonės su stipriom dorybėm ir ne mažiau stipriom nuodėmėm.

Man tačiau labiausiai patiko Nelės pasaka apie Proncė Joskaudą Slinkį ir jo romaną su laume. Galbūt, kad praėjusiais metais ir aš su laumėmis turėjau daug reikalų. Tik manosios buvo ne tos pasakiškai dailios mišky ir galulaukių merginos, o kitokie "laumiai", -- pradžioje seniai ar šiaip jau gerokai pagyvenę literatūros ir teatro bernai, su kuriais tu daug neišsiglamonėsi. Žymiai smagiai būtų buvę pakasyti nugarą nors tokiu laumei, kaip Sofija Loren.

Tad ką mums iš savo miestelio laumystės papasakojo Brooklynso Sofija Loren?

O gi apie paskutinį tinginį, bet gražaus veidelio ūkininkaitį, kuris bematant nugalėjo paveldėtą tėvo ūkį ir tada ilgai po visą apskritį ieškojo turtinigos pačios. Kvailą vištą būtų greit gavęs, tik nesurado nė vieno tokio durnio tėvo, kuris už pasibaisėtino veltėdžio suktų išleisti savo dukterį. Bet kaip tinginio pančiumi pagaliau pasisekė: jį įsimylėjo laumė, graži, ir protinga, ir gera, kaip tik laumės gali būti. Ji troško kad gražuolis Proncė ją vestu, už tai žadėjo turtais pripildyti ir pagerinti jo ūkį, tuoj pažadą ištesėjo ir davė suprasti, kad ateityje bus dar geriau.

Bet Proncė pasitaikė ne tik tinginys, o ir visai paikas: savo pažado vesti neištesėjo, mėgino laumę apgauti ir ėmė slapta ruošti vestuvėms su mirtinga kaimyno mergina. Įsiutusi laumė viską sunaikino, jau navedę nepataisomai sukompromitavo, ir tas, ūkį už pelus pardavęs, išdūmė Amerikon. Mazalaitė pridėda, kad jis ten ir dingo be žinios. Kažin? Gal Proncė čia, iš klaidų pasimokęs, užkalė dolerių, susigavo kokią kitą našlavusią laumę ir dar šiandien tebėra žymus veikėjas...

Bet mane tiesiog skausmas ima, kaip Mazalaitė neišnaudojo savo puikiai sumegstos istorijos. Panašiai kaip liūdėjau, kai Ignas Šeinius savo faustiškoje pasakoje apie vyskupą ir vėliną, privedęs prie dėkingiausios romanistui krizės, viską nutraukė ir užraukė istoriją ten, kur prasidėjo pats įdomumas. Ir kodėl gi Proncė negalėjo vesti laumės?! Jis ją bučiavo, nugarą kasė, jam ji patiko ir, kaip tinginiui, buvo tikras išganymas. Kur tu gausi geresnę pačią, nuostabią meilę ir gražią ir dar turtais apipilantią? Ir mes būtume toliau su didėjančiu įdomumu skaitę, kaip sekėsi Proncė, kas jam atsitiko su laume žmona, kokios kainos ji pareikalavo už savo meilę ir turtus, kas ji iš tikrųjų buvo ir kodėl taip elgėsi, kokia tada išliko nauja drama jiems abiem, kokios po to susikūrė kitos legendos, už kurias išradėja surašytoja pagaliau gavo Nobelio premiją?...

O dabar puiki istorija tik pūktis ir pasibaigė plepalu, Proncė, lyg koks arkliavagis ar anų laikų mušeika, išdūmė Amerikon, o pasakotoja, savo nuvargusi sužadėtinį apipyvusi dar keliom pasakom, užbaigė jokiai kantrybei neatsilaikančiu pažadu pasekti dar vieną nuostabią atsitikimą apie kaminkrėtį, kai jis "vieną kartą išėjo į mišką"...

Jūros vėjas, Gintaro vėjas, Tėviškės vėjas...

Dirvą ir vėliau nuvežė įspūdžius į Lietuvą, o iš ten atbalsiai vėl be šalčio atsiskalavo Amerikon.

Kita kryptis užkliuvo Brooklyn, ir taip pat neužlūžo. Dėl to gavau ir šias pasakas. Palangos senų laikų smėlio pėdsakus paskaičiusi, Nelė kažkodėl supakavo savo naujausią knygą, prieš tai į jos viršelio puslapius įrašydama laišką su mano straipsnio citatom. Man labai neįjauku cituoti privatų laišką (kas ligi šiol buvo tik vieno Brooklynso savaitraščio specialybė), bet kad jis taip išplaukia iš "Miestelio" atmosferos ir derinasi su jo pasakų nuotaikomis!

Susirūpinusi 16 Palangos vėjų vardų prisiminimu, jipatriotiškai norėjo padėkoti, kad raštu priminiau beužmiršantiems ir paliudijau nenorintiems tikėti, "jog ir Lietuvoje buvo: jaunystė, vasara, jūra, saulės girnose sumaltas smėlis ir iš keturių šonų po keturius vėjus. Kaip nepažinčiau jų! Į mano tėviškę jie pūtė iš Palangos pusės, ir pūtė iš Šventosios-Butingės. Jie buvo įspėjimas darbams ir orui. Manau, tai jie kartais atnešdavo ir gaudinantį, paslaptingą jūros kriokimą. Jei ma-

no namiškiai būtų gyvi, jie pasakytų tų vėjų vardus, kad ir ne visus"...

"Deja", rašo toliau Nelė, "pasirodo, aš, tarsi anos pasakų sėjėjos, daugelį brangių dalykų buvau jau supylusi į rėtį. Ir dabar, kai tie vėjai pučia -- ir pučia nuolatos, pučia neatlaidžiai ir ilgestingai, kur bekeliaučiau, -- aš juos vadinu:

Jūros vėjas,
Gintaro vėjas,
Tėviškės vėjas..."

Taip, iš Nelės gimtojo Miestelio šį kartą pūtė gaivus Tėviškės vėjas. Iš toli, per jūras, vandenynų ir žemynų platybes. Ligi Kalifornijos, kur mes ilgimės ir mylime vėjus. Švariau aplinkui, lengviau alsuoti, dangaus mėlynė žydrėsnė.

DIRVOJE
DIDELIS
PASIRINKIMAS
PLOKŠTELIŲ
IR
NAUJŲ KNYGŲ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand ... 5th — \$5.39
2. Glenmore Vodka ... 5th — \$2.98
3. Coeur de France Cordials ... 5th — \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
5. May Wine — Import.
From German ... 5th — \$0.98

6. Krupnik — Honey punch ... 5th — \$3.69
7. Import. Scotch Wiskey ... 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

STIG DAGERMAN

NAKTIES ŽAIDIMAI

(2)

Dėl to Okė prisėlina artyn, pakelia savo nematomą peilį ir smogia į nugarą storuliui, kuris sėdi arčiausiai tėvo. Storulis numiršta, Okė darbuojasi toliau aplink stalą, ir visi vienas po kito nukrinta nuo kėdžių, nė nesužinoję, kas atsitiko. Kai tėvas lieka laisvas, Okė vedasi jį žemyn daugybė laiptų, o kadangi gatvėje negirdėti jokio automobilio, jie eina labai lėtai, paskui pereina per gatvę ir įlipa į tramvajų. Okė pasistengia, kad tėvas gautų atsisėsti, ir viliasi, jog konduktorė nepastebės, kad jis truputį išgėręs, viliasi, kad tėvas nepasakys ko nors negražaus konduktorei ir nesijuoks visai be reikalo.

Naktinio tramvajaus daina ties posūkiu, kažkur toli, negailestingai skverbiasi į virtuvę, ir Okė, kuris jau paliko tramvajų ir vėl guli ant sofos, pastebi, jog motina nustojo šniurpščioti per tą trumpą laiką, kai jo nebuvo namie. Kambaryje su baidiu triukšmu pakyla lig lubų užuolaida, o kai triukšmas nutyla, motina atsidaro langą, ir Okė netveria noru pašokti iš patalo, nubėgti į kambarį ir sūktelti jai, kad ji drąsiai gali uždaryti langą, nuleisti užuolaidą ir ramiausiai gultis į lovą, nes dabar jis tikrai pareis. "Su šituo tramvajum par-

važiuoja, nes aš pats jį įsodinau!" Bet Okė supranta, kad tas nieko negelbės, nes ji vis tiek juo nepatikės. Ji nežino, ką jis dėl jos daro, kai jie palieka vieni naktį, ir mano, kad jis miega. Ji nežino, į kokias keliones jis leidžiasi ir į kokius nuotykius puola dėl jos.

Kai pagaliau tramvajus sustoja už kampo, Okė irgi pritykina prie lango ir žiūri pro plyšį tarp užuolaidos ir sienos. Firmiausia pro kortę išlenda du jaunuoliai, kurie tikriausiai išsoko dar tramvajui nesustojus, jie kumščiuoja juokais vienas kitą ir gyvena naujame name tiesiai priešais. Išlipę žmonės erza už kampo, o kai tramvajus išlenda su savo lempa ir pamažu nudunda skersai Okės gatvės, pasirodo nedidelės grupelės žmonių ir vėliau išsiskirsto į visas puses. Vienas vyras netvirtu žingsniu, su skrybėle rankoje, lyg koks elgeta pasuka tiesiai į Okės vartus, bet tai ne Okės tėtė, čia Okės namo sargas.

Okė vis tiek tebestovi ir laukia. Jis gerai žino, kad daug kas gali sulaikyti tramvajaus keleivį už kampo: ten daugybė vitrinų, viena iš jų batų krautuvės, ten, pavyzdžiui, tėvas gali sustoti ir išsirinkti batelius, prieš eidamas toliau; vaisių parduotuvė irgi turi vitriną su ranka pieštu plakatu, prie jo daug kas sustoja pažiopsoti, nesten tokie juokingi seniai. Tačiau vaisių parduotuvė turi ir automatą, kuris blogai veikia, ir labai galimas daiktas, kad tėvas įmetė dvidešimt penkias eres, norėdamas nupirkti Okei dėžutę saldinių, ir da-

bar negali ištraukti.

Okei stovint prie lango ir laukiant, kol tėvas ištruks iš automato, staiga iš kambario į virtuvę įeina motina. Kadangi ji basa, Okė nieko neišgirsta, bet jinaį jo nė nepastebi tamsoje ir nueina į prieškambarį. Okė paleidžia iš rankos užuolaidą ir stovi sustingęs neperregimoje tamsoje, kol motina kažko ieško tarp viršutinių drabužių. Tikriausiai nosinės, nes po valandėlės nusišnypščia ir grįžta į kambarį. Nors ji basa, bet Okė pastebi, kad eina nepaprastai tyliai, bijodama jį pažadinti. Sugrįžusi į kambarį, motina tuojau uždaro langą ir su triukšmu nuleidžia užuolaidą. Paskui staugiai atsigula į lovą, ir vėl pasigirsta šniurpščiojimas, rodos, kad ji negali šniurpščioti kitaip, tik gulėdama, arba tuojau turi šniurpščioti, kai tik atsigula.

Okė dar kartą žvilgtelėja į gatvę ir pamato, kad ji visiškai tuščia, tik kažkokia mergina glamonėjasi su jūreiviu tarpuvartėje priešais, tada jis partykina atgal ant sofos ir, kai po kojomis staiga sučeža linoleumas, jam pasirodo, kad birksteli koks numestas daiktas. Jis taip baisiai pavargęs, miegas tarsi migla užgrįvusi į dar einant, ir per tą miglą jis nugirsta skambius žingsnius laiptuose, bet tik iš blogos pusės: iš viršaus žemyn. Vos tik palindęs po antklode, jis nenoromis, bet tu čtuojau panyra į miego okeaną, ir paskutinės bangos, kurios užteli virš galvos, švelnios kaip ašaros.

(Bus daugiau)

ŽVILGSNIS PRO KILPA

Redaguoja Teisybės Mylėtojų Draugija

SUMA SUMMARUM

Palengva artėdami į liepto galą, šiandien galime drąsiai tarti, kad šie Jaunimo Metai dar kartą paliudijo, kad mes nors ir patriarcho amžiaus sulaukę, galime būti ne tik jauni, bet net ir perjauni bei jaunesni už savo vaikus, Abraomo barzdom apžėlusius. Reikalui esant, mes galime persokti viens kitam per galvą, kultūriniam sutūpime durti savo oponentui nykščiu į nosį ar, politikų garstyčiom patepti, liuoksėti kaip versiai aukštai raitydami uodegas, bliaudami ir spardydami orą.

Ir taip vaikystės atsiminimų įkaitinti, mes šiemet, susieme klumpes į rankas, bandėme lenktyniauti, kuris nubėgs ligi sovietų ambasados durų, kuris pirmas pabučiuos į kulnį iš Lietuvos atvykusiam tarybiniam tarnybininkui, kuris iš aukščiau paleis per tvorą kitam ant skribliaus savo tulžinį vandenėlį ir dar daug kitų — kuris garsiau, kuris narsiau ir net kuris kvailiau.

Kultūrinė veikloje mes turėjome progos pasiklausyti pensininkų berniukų chorų, kelios matronos, pretenduodamos į Miss Lithuania, turėjo progos viešai pasirodyti top-less, senos poetės, pasišildydamos elektrine pagalvėle apendicitą, ėmė nuostabiai aistringai dainuoti apie meilę, o eunuchai, prisiziūrėję pornografinių paveikslėlių, — rašyti apie seksą. Visą šių metų kultūrinį sąjūdį suglaustai galėtume pavadinti Kultūrinio Kugeliu, kurį mes, švietimo Tarybos žodžiais tariant, čia nuoširdžiai sveikiname, užgiriame, skatiname ir pasižadame ir kitais metais puoselėti.

Bet vis dėlto, kad ir šių nepaprastai didelių žygių akivaizdoje, mums šiemet dar daugiau tenka džiaugtis tuo, kas, mūsų laimei liko dar nepadaryta ar per mūsų žioplumą savaime neįvyko.

Pirmiausia, mes galime lengviau atsistoti, kad šiemet Vliko pirmininku dar nebuvo išrinktas Vladimirovas ir kad tas istorinis sprendimas yra atidėtas kitai pilnates sesijai.

Mums buvo parodyta tikra Dievo malonė, kad į Šviesos-Santaros simpoziumą neatėjo keturi Vladimirovai, nes tada į visas keturias pasaulio šalis būtų be dūšios išsilakstę Vlikas, Altas, Balfas ir Bendruomenė, gi Lietuvos vadavimas atitekęs tikrai Filatelistų draugijai.

Mes taip pat galime dėkoti Alanto Praamžiui, kad į tą simpoziumą neatvyko nė vienas jų, kurie vėliau siūlėsi visus ten dalyvavusius sušaudyti. Taigi tik per nago juodumą nebuvo iš dubeltaukos nudėti ne tik visi santariečiai, bet ir keli neolituanai, ateitininkai ir net visai nekaltas jėzuitas.

Mums smagu konstatuoti, kad į mūsų nesutramdomą kovą dėl nuosavos teisybės, nuosavo kailio, žvilgančios šeršties bei priekinės kėdės valdžioje, salėje ir prie stalo šiemet dar neįsijungė visos mūsų jaunimas, nes tuo būtų dar ilgam laikui garantavę savo tėvų vaikiškos veiklos tęstinumą.

O visą šią praeities peržiūrą baigiant, atsiklaupę turime dėkoti likimui, kad šie Jaunimo Metai dar nebuvo Paskutiniojo Teismo Metai, nes tada tikrai būtų buvę nemalonu susitikti su nabašninkais, kurių mintis savo naudai iškraipėme, įpareigojimus užmiršome, o veiklos nuopelnus ir našles pasisavinome. Nėra jokios abejonės, kad tokių paskutiniųjų metų viso pasaulio lietuvių visuotiniame suvažiavime Juozapo pakalnėje būtų kilusios tokios gynybų su numirusiais muštynės, kurių nė archangelas Mykolas nepajęgtų numalšinti.

AMŽINI DVASINIAI RYŠIAI SU TAUTIEČIAIS

Spaudoje ir kalboje dažnai nusiskundžiama, kad lietuviai, išsiskleidę po platųjį pasaulį, vienas kitą greitai pamiršta, nutrūksta paskirų tautos narių dvasiniai ryšiai ir visa tai baigiasi mūsų nutautėjimu bei "ištirpimu svetimoje jūroje". Kovoje su šia blogybe amžiniams dvasiniams tarpusavio ryšiams palaikyti mes drįstame siūlyti šias naujas priemones:

1. Pasiskolink iš savo tautiečio kiek galima didesnę sumą pinigų ir jam negrąžink. Garantuojame, kad tada ilgus metus vienas ki-

to neužmiršite.

2. Paviliok savo draugo žmoną ar draugės vyrą, ir jus sujungs amžini šeimyniniai ryšiai.

3. Parašyk laisvai pasirinkto autoriaus knygai pikta neigiamą recenziją, ir jus sujungs amžini profesiniai neapykantos ryšiai.

4. Leisk suprasti atitinkamai pasirinktam tautiečiui, kad tu gerai žinai jo nuslėptą veiklą, ir jį prijungs prie tavęs amžini baimės ryšiai.

5. Pamesk žadėtą vesti merginą ar net sužadėtinę, ir jus per erdvę ir laiką at-

A. G.

Sveiki sulaukę!..

Sveikučiai, ponai, malonios ponios.
Širdim prilinkę prie vienas kito.
Ak, ir merginos, tokios glamonios.
Dangaus mums duotos dėl apetito!

Sveiki, nevedę vadai šeimynų,
Pamile mamą ar dukružėlę,
Sveiki, nuo whisky alaus ar vynų
Žaliom rūtelėm gražiai apžėlę!

Sveiki, herojai, dar nekovoję.
Žymiai, apdegę liepsnoj kūrėjo,
Garbė tautiečiui, kurs negalvoja,
O šiandien turi, ko neturėjo!

Sveiki, sveikatos sveikiem pridėję,
Sveiki, ligonį susirgt mokinę
Ir dolerėlį, tremties idėja,
Sau susidėję į tabokinę!

Sveiki, vienybės šulius išardę
Ir vėl surentę iš jų bendriją,
Sveiki, bendrijoj jau apsisparde,
Viens kito laurus bendrai prariję!

Sveiki, veikėjai, bare apkurtę,
Sveiki, tribūnoj rankas iškėlę,
Gyvuok, liežuvi, brangiausias turte,
Jau išvadavęs mums tėviskėlę!

siminimuos amžinai laikys surištus sudužusios meilės ryšiai.

Panašių priemonių nykstančiai lietuvybei išlaikyti galėtume čia surašyti ir daugiau, bet tuo nenorime per daug brautis į Lietuvos Bendruomenės veiklos sritį. Pabaigai tenorime tik priminti, kad tėvynės niekada neužmiršta tas, kuris ten yra prie vienos ar kitos valdžios sėdėjęs kalėjime, tarnyboj išaikvojęs apvalę sumą ar buvo konkurentų išstumtas iš valdžios. Šie tautiečiai visada pasi-
lik tikrieji patriotai.

Alto prezidentu yra įžymus biznierių inž. Antanas Rudis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės prezidentu yra įžymus biznierių Juozas Bačiūnas.

Vliko prezidentu yra įžymus biznierių dr. Kęstutis Valiūnas.

Atspėkite, kas bus išlaisvintos Lietuvos prezidentu?

AR BUS VEIKSNU SUVAŽIAVIMAS?

Jau seniai planuojamas ir vis atidedamas vadavimo veiksmų suvažiavimas dar vis negali įvykti, nes prieš tai dar tenka išspręsti nepaprastai didelės politinės svarbos klausimus, dėl kurių iki šiol nepertraukiamai vyksta dvikova taro Alto ir Vliko. O jie yra:

1. Kuri šių dviejų organizacijų yra senesnė?
2. Kurios pirmininkas asmeniškai daugiau pažįsta įžymių amerikiečių?
3. Kurios pirmininkas yra turtingesnis?

Šių klausimų neišsiaiškinti, taip ir nežinia, ar Vlikui važiuoti iš New Yorko pas Altą į Chicago, ar Altui pas Vliką į New Yorką, ar Valiūnui gerti čierką pas Rudį, ar Rudžiui pas Valiūną ir t.t. ir t.t.

O veiksmų suvažiavimas yra būtinai reikalingas, nes reikia skubiai išspręsti dar svarbesnį klausimą, būtent: kaip eisime į karą vaduodami Lietuvą? Kadangi mes bolševikų taip nekenčiame, kad, kur jie yra, negalime žiūrėti nė į tą pusę, tai kaipgi mes juos pulsime, žygiuo-

Ispėjimas besidžiaugiantiems

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga kone visi gauna iš savo bičiulių, pažįstamų ir net nepažįstamų įvairių sveikinimų atviručių, kuriose net eilėraščių pri-rašyta maloniausių žodžių, išreiškiančių meilę, draugystę, ilgesį, pabučiavimus, rankų paspaudimus ir laimingos ateities pranašystes. Kai kurie tokių atviručių gavėjai labai džiaugiasi, apstatinėja jomis savo kambarių baldus, apkabinėja sienas ir, jų gausumą rodydami kitiems, didžiuojasi savo populiarumu.

Teisybės Mylėtojų Drau-

gija praneša, kad jos gilesni šių sveikinimų tyrimai atskleidė labai nemalonią teisybę. Pasirodo, kad tas atvirutes rašantieji tiem savo bičiuliui ne tikrai nieko gero nelinkę, bet, nereikalingo darbo nuvarginti, savo artimuosius ar gerus pažįstamus kiaulina, rupūžiuoja ir devyniais velniais prakeikia. Jau buvo atsitikimų, kad tie prakeitimai ir įsikūnijo, nes Chicagoj keli garbingi tautiečiai buvo rasti pirmą Kalėdų girti aukštiekninki parvirtę viešoj vietoj ir praradę visą sunkiai užpelnytą šlovę.

ŽYMAI DAUGIAU LAISVĖS

dami į priekį? Generolai siūlo jau dabar pratintis žygiuoti pirmyn atbuliems, lygiai taip pat, kaip atbuli susitinkame bendrinių organizacijų pasitarimuos ir atbuli dirbame ligšiolinį Lietuvos vadavimo darbą.

NAUJAS SĄJŪDIS

Mus pasiekė žinios, kad kai kurie veikėjai rimtai organizuoja politinio bendradarbiavimo su raudonaisiais kiniečiais sąjūdį. Jų nuomone, tai turės regimai sudrumsti bimbinių komunistų veiklą, o, be to, per Pekiną Lietuvą bus galima išvaduoti daug greičiau, negu per Washingtoną. Šio sąjūdžio delegacija jau rengiasi vykti į raudonąją Kiniją nusifotografuoti.

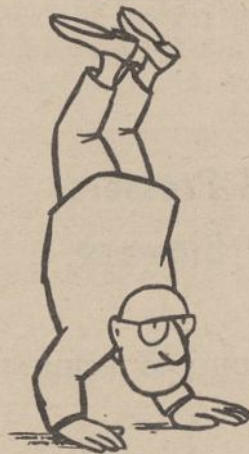
Sąjūdžio nariai abiejų tautų interesų bendrumui pabrėžti nutarė užsiauginti ilgas kasas, kokias senoviniai kiniečiai nešiojo. Taigi plikiai į organizaciją nebus priimami.

SVEIKATOS SKYRELIS

Ar gerai darau?

Gerbiamas Daktare,

Sulaukus vyresnio amžiaus, man pradėjo svaigti galva, painiotis mintys, silpnėti atmintis, o visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje ėmiau nenušnekėti, kaip reikiant ir palengva buvau kitų išstumtas iš vadovaujančių pozicijų. Dėl tos ligos kreipiausi net į dr. Adomavičių, bet ir jo patirčiai patarimai nieko nepadėjo. Tada aš pats sugalvojau, kad mano galvai trūksta šviežio kraujo, kurio mano širdis nuo kojų ligi galvos nedapumpuoja. Ir štai aš pradėjau vaikščioti rankom, o kai galva atsidūrė žemutinės kūno dalies vietoj, vėl man viskas nušvito, ir tiek pasitaisiau, kad net galėjau grįžti vėl į vadovaujančias pareigas.

Sakykite, Gerbiamas Daktare, ar mano gydymosi būdas yra geras ir ar man toks kūno vietų sumainymas nepakenks ateity?

J. M.

Atsakymas. Tamsta labai gerai pasielgei, nes daugelis mūsų visuomenės narių savo darbus ir sprendimus vadovaujasi sumai-
nytom kūno dalim. Ateity Tamsta gali dar labai aukštai iškilti.

Grįžusiųjų iš Lietuvos teigimu, ten dabar žmonės turi žymiai daugiau laisvės, negu anais baisiaisiais Stalino laikais.

NKVD kiekvienam ant kaklo užnerta virvė yra gerokai atleista, nors ir nėra visiškai pašalinta, ir žmonės jaučia, kad, staigia pasikeitus budeliams, jie gali būti vėl ant jos pakarti.

Ten jau galima ir didesnė kūrybinė laisvė. Nors partijos linijai priešingų kūrinių ir negalima viešai skelbti, bet menininkas jau gali kurti sau pačiam, mąstydamas taip, kaip jo siela diktuoja.

Lietuvis intelektualas jau gali laisviau užuosti Vakarų pasaulio orą ir, jo gaivinamas, tenori kuo ilgiau išlikti, kol vėl įvyks kokių nors istorinių pasikeitimų.

Nebodamas įkyrios komunistinės ilgų metų propagandos, tenykštis lietuvis į ateitį žvelgia vis dar pro buržuazinius akinius, nes jie yra žymiai geresni, o, be to, vietinės gamybos akulorių, kaip ir kitų prekių, vis dar trūksta.

• Žmogaus išmintį didina ne ilgas amžius ir knygos, o kalėjimo metų, utėlių, skyrybų ir prarastų pinigų skaičius.

• Romantikas yra tas, kuris išlietom rankom siekia mėnulio, atsispindinčio mylimosios akyse, o nemato jo pilnatim šviečiančio savo pakaušyje.

• Dievas sutvėrė levą tam, kad, sėdėdama šalia vairo, parodytų Adomui, kaip trumpiausiu keliu išvažiuoti iš rojaus.

• Sunkiausiaioj pasauly našta, po kuria žmogus dažniausiai suklumpa, yra jo paties tuščia galva.

HELP WANTED MALE

IMMEDIATE OPENINGS
FOR EXPERIENCED
PLANER TYPE MILL
OPERATORS
VERTICAL &
HORIZONTAL MILLING
MACHINE OPERATORS
ENGINE LATHE
OPERATORS
EXTERNAL CYLINDER
GRINDERS
INTERNAL GRINDERS
AUTO TURRET LATHE
OPERATORS
SMALL TURRET LATHE
OPERATORS
AUTO PROFILE MILL
OPERATORS
ALL SHIFTS.

All applicants must be high school graduates or have 5 years experience. Must be able to do own set-up, read prints and have own tools. Permanent work for qualified men. Fringe benefits & top salary. Night differential plus bonus.

Apply or write to Personnel Department
THE MIEHLE CO.
DIV. OF MIEHLE
GOSS-DEXTER INC.
2011 W. Hastings
Chicago, Ill.
An Equal Opportunity Employer (140-14)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
PIPE FITTERS
WELDERS
MILLRIGHTS
ELECTRICIANS
&
DIE REPAIRMEN

Immediate openings for journeymen or individuals with 5 to 10 years of proven experience. Positions offer excellent wages and fringe benefits. Apply or send resume to Personnel Director
MICHIGAN PLATING & STAMPING CO.
740 Ann St. N.W.
Grand Rapids, Mich.
(139-5)

ELECTRICAL
ENGINEERS
DRAFTSMEN

Excellent opportunity for experienced and qualified men for draftsmen and job, captain responsibility for lighting and industrial and power house design work.

Excellent benefits available
BENJAMIN WOODHOUSE
& GUENTHER INCORP.
14430 Michigan Ave., Dearborn, Mich.
PHONE 582-4260 (139-4)

STRUCTURAL STEEL
DETAIL DRAFTSMEN

Minimum 4 years experience. Pleasant working conditions. Fringe benefits. Permanent position.
YPSILANTI STEEL FABRICATION CO.

2643 E. Michigan Ypsilanti, Mich.
313 — 278-5250 MR. BARNES (140-7)

JOURNEYMEN
OR

1ST CLASS SKILLED
BRIDGEPORT MACHINISTS
Full time. All around experience required. Small shop, good opportunity for advancement. Must be sober and steady. Start at \$3.75 hour. Write or apply in person.
AMERICAN INDUCTION
HEATING CORP.
5300 Bellevue Detroit 11, Mich.
(139-1)

WANTED EXPERIENCED
TOOL MILL OPERATORS
For Tool work. All around men
Also
DIEMAKERS

Job shop experience. Good benefits & Profit Sharing.
MOHAWK METAL FORMING & TOOL
28900 Goddard Rd., Romulus, Mich.
313 -- 941-2701 (139-4)

FEMALE HELP

GENERAL DUTY NURSES for an active accredited well equipped 64-bed hospital in a growing town, population 3,500. Centrally located between major cities. Full maintenance available in a new residence, \$35.00 per month. Alberta Registered Nurses salary \$360.00-\$420.00, commensurate with experience. Excellent personnel policies and working conditions. Apply: Director of Nursing, Brooks General Hospital, Brooks, Alberta. (134-140)

MALE AND FEMALE HELP WANTED

WE HAVE OPENINGS

For Female
MACHINE OPERATORS
On 2nd and 3rd Shifts
OPENING ON ALL SHIFTS

For Men
To Service Machines
Clean Light Work
Includes

ALL FRINGE AND MEDICAL BENEFITS
HEMINWAY & BARTLETT MFG. CO.

Watertown, Conn.

Equal Opportunity Employer

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS IR PASTABOS

LIETUVIŲ TELEVIZIJOS CHICAGOJE KLAUSIMU

Draugas Nr. 252 atspausdino Gedimino Lapėno straipsnį "Fusmetis lietuvių televizijai". Autoriaus iškeltos mintys dėl vienintelės šiuo metu lietuvių televizijos programos tęstinumo, jos turinio, techninių priemonių įsigijimo ir kitų reikalų itin įdomios susipažinti lietuvių visuomenei ne vien Chicagoje, bet ir visai lietuvių emigracinei visuomenei.

Tik reikalo gilus supratimas ir išstudijavimas iššauks sąjūdį, kuris padės dabartiniams mūsų lietuviškos televizijos entuziastams nugalėti tas kliūtis, kurios pastoja kelių jų darbo išplėtimui. Taigi, padėkime išjudinti srovę, kurioje ledas jau yra sulaužytas.

SUPRASKIME LAIKO
REIKALAVIMUS

Gyvename amžiuje ir krašte, kada televizija, kino ekranai, įvairūs filmai ir kitos vaizdinės greito susižinojimo bei apskaičiavimo priemonės nepaprastu greičiu vystosi. Mūsų perijodinė spauda, trūkstant šios srities darbininkų, nespėja visus mūsų kultūrinio bei socialinio gyvenimo įvykius užrekoruoti ir pagaliau ne viskas ir būtų galima atvaizduoti spaudoje, kaip garsą ar vaizdą. Be to, vaizdinė priemonė visada giliau pasilieka atmintyje ir turi didesnę auklėjimo galią, ypač jaunime, jei, žinoma, tin-

F E M A L E

CHIEF
MEDICAL
RECORD
LIBRARIAN

Experienced R.R.L. for modern 385-bed JCAH a credited hospital. Degree and experience needed. Excellent salary and fringe benefits. Send resume to Administrator.

BAPTIST MEMORIAL
HOSPITAL

3800 N. W. GRAND BLVD.
OKLAHOMA CITY, OKLAHOMA (140-2)

kamai ir kultūringai surežisuota ir perduota. Per pusmetį, kaip rašo G. Lapėnas, lietuvių televizijoje pasirodė 406 asmenys. Juos visus išvardina, be to, iškelta daug naujų talentų. "Jų pasirodymas sužadina norą kitiems jaunuoliams lavintis dainavime, muzikoje, tautiniame šoky, deklamacijoje, vaidyboje, kad ateity ir jie galėtų pasireikšti..." rašo straipsnio autorius. Ar tai nėra džiugus reiškinys? Senosios kartos svarbiausias uždavinys ir yra išsaugoti mūsų jaunime lietuvišką charakterį, lietuviškos kalbos bei tėvynės meilę. Išauklėti naujus kovotojus, kurie moderniomis priemonėmis tęstų mūsų okupuotos Tėvynės išlaisvinimo darbą.

Žodis paskatina -- pavyzdys uždega, kalba mūsų liaudies išmintis. Didesnė lietuvių kolonijose, ne vien Chicagoje, turime nemažai gabių, talentingų jaunuolių. Surengiame pasigėrėtinius dramos vaidinimus, minėjimus, koncertus, literatūros vakarus ir t.t. Tačiau neturint garsinio filmavimo aparato nei specialistų, kas šį darbą atliktų, visi tie mūsų kultūriniai pasireiškimai taip ir nueina į užmarštį. Gerai, kad kas nors apie juos šiek tiek mūsų spaudoje parašo, parencenzuoja. Jei gu toki žymesni mūsų kolonijų kultūriniai pasireiškimai būtų laiku nufilmuoti ir vėliau perduoti per lietuvių televiziją, kad ir Chicagoje, daug kam atneštų didelio džiaugsmo: matyti ir išgirsti savo pažįstamą ar draugą, giminaitį, gyvenantį gal už tūkstančio mylių ir gal ne taip dažnai sutinkamą.

Chicago lietuvių televizijos programos, jeigu jos būtų nufilmuotos, pilnai galėtų apkeiliuoti lietuvių kolonijas ne tik Amerikoje, bet ir už jos ribų. Tai būtų gyvas mūsų kultūrinių vertybių pasikeitimas, ryšių tęstinumas. Neįkainojamos mūsų tautinių ir kultūrinių vertybių užkonservavimas ateičiai. Lobis Lietuvos kultūros istorijai apie išėjimo rūpesčius ir kūrybinius laimėjimus.

DARBININKŲ YRA --
VISUOMENĖS PARAMA
BŪTINA

G. Lapėnas sielojasi visai pagrįstai. Pagal jį kliūtis tiems užsimojimams įgyvendinti yra -- neturėjimas nuosavo garsinio filmavimo aparato. "Jis yra stabdis mūsų kultūrinei veiklai -- rašo G.L. O tas stabdis jo nurodymu... pats kukliausias, su kuriuo būtų galima jau išsiversiti. Garsinis filmavimo aparatas kainuoja mažiausiai apie 5.000 dolerių.

Žinoma, tai yra nemaža suma, bet iš patirties žinome, kad entuziazmas mūsų kultūriniais ir politiniais reikalais yra sukėlęs daug didesnes sumas. Juk be

gramoms rekorduoti ir kitiems reikalams, apie kuriuos jau buvo minėta.

Tikiu, kad nė viena lietuvių organizacija šiame reikale neatsisakys padėti, o taip pat ir pavieniiai asmenys.

Čia daug galėtų pasidaruoti aukų rinkime jaunimo organizacijos: skautai, neolituanai, ateitininkai ir kiti. Jie rengia jaunimo vasaros stovyklas, išskylas. O filmavimo aparatas vieną dieną ir jų veiklos svarbiausius įvykius galėtų perduoti per televiziją ar kino ekraną. Kas šiame reikale galėtų atsakyti padėti darbu ar auka? Tik reik nedelsiant pradėti organizuoti, jei žmonių yra, kas minėtų aparatą sugeba ir nori dirbti. Finiginę pradžią šio komiteto darbui pradėti mano supratimu, turėtų suteikti Lietuvių Fondas. Juk ir aš ir šimtai kitų esame jo nariai. Fondo tikslas yra remti lietuviškus kultūrinius polėkius, ar tai jie būtų knygos, mokyklos ar pagaliau lietuviško garsinio filmo rėmuose. Jį paremtų ir kitos mūsų piniginių fondacijos, bei privati duosni ranka. Tik reik organizacijos. Kibirkštis jau ižiebtą, nuleiskime rankų, neati-deliokime. Reikalas skubus ir kilnus.

J. Vizbaras-Sūduvas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribskas
Executive Secretary

4³/₄%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

5¹/₄%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLVČIOS

INDIANA GLASS
NEEDS SKILLED WORKERS

→Gatherers
→Finishers And Pressers
→Blockers And Blowers

IMMEDIATE EMPLOYMENT OFFERING EXCELLENT WAGES, FRINGE BENEFITS, AND JOB SECURITY!

Will also train young, willing applicants who have aptitude and the desire to learn a skilled craft. With Indiana Glass you join one of the country's most progressive manufacturing organizations, with excellent prospects for the future. Interested persons can apply in person at Indiana Glass personnel office in Dunkirk. Interviews will be conducted by Charles Gilland, Personnel Director, on Tuesdays and Wednesdays, 8:00 a.m. to 4:00 p.m.

INDIANA GLASS COMPANY
DUNKIRK, INDIANA

• **Sofija Vodopalienė**, Romano ir Jurgio Vodopalių motina, mirė Clevelande ir gruodžio 29 d. palaidota Visų šventųjų kapinėse.

Velionė buvo pašarvota Jakubs & Son laidotuvių namuose — 936 E. 185 gt.

• **Julius ir Leonas Kazėnai** prieš pat Kalėdas sulaukė liūdnos žinios iš Lietuvos — ten mirė jų motina Veronika Kazėnienė.

Už jos vėlę šv. Mišios užprašytos sausio 2 d., 8 val. ryto šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

LIETUVIŲ BUDŽIŲ VEIKLA

Atostogų proga Lietuviai Budžiai, kaip ir kiekvienais metais, prieš Kalėdas stovyklavo žiemos stovykloje, Round Up Lake.

Gruodžio 25 d. Lietuvos Budžių akademikų skyrius turėjo sueigą. V. Šarkauskas davė iškilmingą įžodį ir jam buvo suteiktos akademinės spalvos ir ženklai. Vakare Dr. K. Pautienio erdvioje namuose, Clevelando jaunimui buvo suroštos vėisės.

Sausio 14 d., šeštadienį, įvyks Lietuvos Budžių tradicinis metinis balius. Koncertuos solistė N. Linkevičiūtė iš Chicago, Pakvie-

timai į vakarą gaunami pas tėvų valdybos narius: A. Jonaitį, E. Šarkauskienę ir Dr. K. Pautienį.

• **Petras Česnulis**, ilgametis Clevelando lietuvių organizacijų veikėjas, pastaruoju metu daug kam pasitarnavęs mokesčių reikalais, prisidėjęs prie Lietuvos Darželio įrengimo, mirė gruodžio 23 d., nuvykęs į Lond Island, prie New Yorko.

• **Naujų Metų sutikimą** ruošia Lietuvos Klubas gruodžio 31 d., 8 val. vak. Lietuvos salėje.

Įėjimas nemokamai — parodant 1967 m. nario kortelę.

Turtingas bufetas, gera šokių muzika.

Alus nemokamai. Laukiami Lietuvos Klubo nariai su šeimomis ir svečiais. (Sk.)

• **Daytono ir apylinkės** geros valios lietuviai suaukojo Balfui 595.50 dol.

Didžiųjų daytoniečių šalti, net dolerį atsisako paaugoti Balfui, nors yra prasigynę ir didžiųjų esą gerais krikščionimis.

Stambiausią auką \$100.00 davė dr. Antanas ir Irena Jasiai, iš Columbus.

J. A. U.

• **Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą**, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC

Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

DETROIT

KALĖDŲ KARALAITĖ

Detroito "Aušros" lituanistinė mokykla gruodžio 18 d. Lietuvos Namuose surengė Kalėdų Eglutę ir tos mokyklos mokiniai suvaidino J. Gailiaus 3-jų veiksmų pasaką "Kalėdų Karalaitė".

Vaidino: Ramunė Mikulionytė, Taura Zarankaitė, Darius Mičiūnas, Jonas Alkevičius, Audronė Kasputytė, Vida Skiotytė, Rita Alkevičiūtė, Rusnė Baltrušaitytė, Loretta Geldauskaitė, Regina Juškaitė, Danutė Juzėnaitė, Rūta Misiūnaitė, Kristina Mičiūnaitė, Rita Neverauskaitė, Giedrė Sirutytė, Vytautas Kaunelis, Ramūnas Savickas, Edvardas Vasiliauskas, Donatas Bitlierius, Arvydas Alkevičius, Nemunas Žiedas ir Birutė Kutkutė.

Režisavo Pr. Zaranka ir St. Kaunelienė. Šokį paruošė A. Milmantienė. Dekoracijos piešė A. Žalkauskas. Grimais ir šviesos J. Pusedžio. Kostiumus parūpino vaikų tėvai.

Po vaidinimo apsilankė Kalėdų senelis ir vaikams atnešė dovanų. Vaikų žaidimams vadovavo K. Daugvydienė.

POLITINĖ POPIETĖ

Detroito Lietuvos Organizacijų Centras sausio 8 d. 12 val. Lietuvos Namuose rengia politinę popietę. Bus diskutuojami šie klausimai: Komunistinio skilimo galimybės ir jo panaudojimas Lietuvos nepriklausomybės atgavimui. M. D. G. Petersonas.

Rytų ir Vidurio Europos sienų persitvarkymo galimybės ir jų panaudojimas Lietuvos Respublikos atkūrimui. V. Šarka.

Ar galima tikėtis Maskvos ir Vatikano santykių pagerėjimo ir kaip jie veiktų į lietuvių ir Lietuvos laisvinimą. A. Gladkauskas.

Lietuvių veiksmų darbai Lietuvos Nepriklausomybės atgavime. Pol. Intr. prof. dr. P. Padalis.

Šiai popietei vadovaus DLOC pirmininkas dr. K. Karvelis.

Atsilankusieji į popietę

paskaitininkams galės patiekti klausimus raštu. Po patiektų klausimų, jei laiko sąlygos leis, bus nagrinėjama ryšių su tėvyne problema. Bus leidžiama pasisakyti ir kitiems politinės popietės dalyviams.

★ Po popietės toje pačioje vietoje 4 val. įvyks Detroito žurnalistų skyriaus susirinkimas. (a. g.)

TELEVIZIJA LIETUVOJE

Kad Lietuvoje yra televizija ir kad vienas kitas turi aparatus (ten juos vadina televizoriais) bei pasižiūri programų, tai mes jau žinojome. Bet pasirodo kad Lietuvai, tokiam palyginti nedideliui kraštui, prireikė net kelių televizijos stočių ir kelių kanalų.

Štai, kaip matyti iš programos skelbimo "Kauno Tiesoje", Lietuvos teritorijoje veikia net du televizijos tinklai. Firmasis jų vadinamas "Respublikine Televizija" ir veikia šiais kanalais: Vilnius 4, Kaunas 9, Klaipėda 8, Šiauliai 11. Antrasis tinklas vadinamas "Centrine Televizija" ir veikia šiais kanalais: Vilnius 2, Kaunas 7.

O kas per tuos "televizorius" duodama?

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privato parduoti. \$12,800. Tel. 752-3400.

Štai pinigų taupymui pasiūlymas, kurį darome keturis kartus į metus.

Klauskit mūsų, kaip pinigai jūsų piniginiėje jau gali uždirbti nuošimčius Cleveland Truste

Taupymo saskaiton iki sausio 10 d. įnešti pinigai duoda nuošimčius nuo sausio 1 d. Tai pinigų taupymui siūlymas, kurį Cleveland Trust teikia keturis kartus į metus. Dabar proga tuo pasinaudoti.

Nuošimčiai apskaičiuojami ir įšmokami kas pusmetį imant pagrindan maksimumą 4% metams, skaitant fondą, įneštą pilnam me-

tų ketvirčiui. Tai teikia jums saugų, pastovų uždarbį — didesnę už įprastinių akcijų dividendą. Gi sudėjus visus mūsų taupymo planus, vyro ir žmonos sutaupos gali būti apdraustos žymiai didesniu draudimu.

Užsitikrinkite sau nuošimtį, priklausančią nuo 1 d. Klauskite mūsų bet kuriame iš 78 Cleveland Trust bankų.

Cleveland Trust

OHIO DIDŽIAUSIAS BANKAS

Federalinės Depozitų Draudimo Bendrovės Narys

PIETŲ VIETNAMO AMBASADORIUS PAS LIETUVIUS

Š. m. gruodžio 18 d., "Laisvės Žiburių" radijo vadovai New Yorke surengė priėmimą Fietų

Vietnamo ambasadoriui Jungtinėms Tautoms Nguyen D. Lien, kuriam dalyvavo ir kongresmanas J. P. Addabbo, Queens distrikto demokratų lyderis Walter Ward, Demokratų partijos lyderis F. Schmidt ir keletas lietuvių aktyviai dalyvaujančių amerikiečių politinėje veikloje su poniomis.

Iš lietuvių dalyvavo generalinis konsulas V. Stašinskas, konsulas A. Simutis su ponia, prelatas J. Balkūnas, PET ir PFK pirmininkas V. Sidižkauskas, VLIK'o pirm. dr. K. Valiūnas, visi buvę manifestacijos vadovai: dr. A. Budreckis, R. Kezys, D. Kezėnė, A. Mažeika, A. Sniečkus, Umbrazaitė, Kezytė, "Long Island Press" korespondentas, Darbininko redaktorius J. Brazaitis ir Dirvos atstovė E. Čekienė.

N. D. Lien pasisakė apie Vietnamo karą, apie pavergtą tautą, o kartu ir Lietuvos laisvinimą iš komunistinės vergijos, manydamas, jog reiktų užmegsti daugiau kontaktų su kitomis valstybėmis pasikeičiant idėjomis, kaip sėkmingiau kovoti prieš komunizmą palaikyti galimai didesnius kontaktus su amerikiečių vadais bei partijų atstovais.

Kiekvienas iš dalyvavusių atstovų pažadėjo kiekviena proga remti Lietuvos reikalus.

- ab

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Tėvas J. Vaišnys, S. J., kurį laiką pabuvojęs Los Angeles, Kalifornijoje, persikėlė į Kanadą, kur būdamas kapelionu vienoje Vancouverio ligoninėje, rūpinasi toliau lietuvių reikalais.

Naujasis Tėvo J. Vaišnio, S. J. adresas yra toks: Rev. J. Vaišnys, S. J., Holy Family Hospital, 7801 Argyle St., Vancouver 15, B. C., Canada.

• Whitney Museum of American Art New York atidaryta amerikiečių skulptūros ir grafikos paroda, kurioje yra išstatyti ir dail. Romo Viesulo vienas bespalvis reliefas. Viso parodoje išstatyta 148 skulptūrų ir 66 grafikos darbai parinkti muziejaus ir New Yorko galerijų. Paroda bus atidaryta iki vasario 5 d.

• [Pedagoginio Lituanistikos Instituto neakivaizdinį skyrių paskutiniuoju laiku įstojo dar trys studentai iš Argentinos: Karolis Gaidimanskas, Aleksandras A. Mičiūdas ir Milda Račkauskaitė. Nuo šių mokslo metų pradžios iš Argentinos į P. L. Institutą įstojo 17 naujų studentų. Jie visi yra ir vietos aukštųjų mokyklų (universitetų) studentai. Iš viso iš įvairių pasaulio kraštų per tą laikotarpį į P. L. Instituto neakivaizdinį skyrių įsirašė ir pradėjo darbą 24 nauji studentai. Lituanistikos studijas neakivaizdiniu būdu galima pradėti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60629, U.S.A.

• Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje šv. Kalėdų ir Naujų 1967 metų progą sveikina ir linki geriausios sėkmės ir ištvermės pūrenant lietuvišką DIRVĄ, kurios vaisiai pasiekia toli po pasaulį išsiblaškiusius lietuvius.

Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje nuosirdžiai dėkoja už praėjusių metų siuntinėtą DIRVĄ, kuri davė daug žinių iš JAV ir viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Be DIRVOS būtų buvę sunku orientuotis. Tad ateinančiais metais taip pat nuosirdžiai prašome neatsakyti siuntinėti DIRVĄ.

LOS ANGELES

NUOTAIKINGAS MENO VAKARAS

Gruodžio 10 d. LFB Sambūrio surengtas literatūros vakaras, į kurį atvyko rašytojas Aloyzas Baronas, Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas, praėjo sėkmingai.

Kartu su svečių literatū-

ros vakare dalyvavo poetai: Pranas Visvydas, Elena Tumienė, Bernardas Brazdžionis, rašytojai Alė Rūta ir Jurgis Gliuda. Sceną dekoravo dailininkė Rita Bu-reikienė.

Kompozitorė Giedrė Gudauskienė pasirodė su naujais kūriniais, kuriuos išpildė Stasė Klimaitė-Pautienienė.

Vakarą pravedė Juozas Kojelis.

Į vakarą atsilankė apie 250 žmonių. Dirvietis

BOSTON

NEW YORKO VYRAI KONCERTUOS BOSTONE

New Yorko Lietuvių vyrų choras, prieš keletą metų pradėjęs dirbti, netruko pasižymėti kaip stiprus chorinio dainavimo vienetą. 1967 m. pradžioj jis netenka savo dirigento VI. Baltrušaičio, kuris, keletą metų dirbęs New Yorke, grįžta Chicago. Jo atsiveikimo koncertas New Yorke įvyko gruodžio 11 d. ir susilaukė klausytojų antplūdžio, kas nėra taip dažna tame didmiesty.

Kad sunkus ir ilgų valandų choro vyrų darbas rastų nors šiekį tokį atpildą — New Yorko Lietuvių vyrų choras, diriguojamas VI. Baltrušaičio, koncertuos Bostone.

Koncertas yra rengiamas 1967 m. sausio 14 d., 7 val. 30 min. vakaro, So. Bostono Amerikos Lietuvių Piliečių Draugijos III a. salėj. Šio miesto ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami New Yorko Lietuvių vyrų choro koncerte dalyvauti. Tuo tarpu tai gal vienintelė proga to choro dainų paklausyti.

New Yorko Lietuvių vyrų choro dainų repertuaras yra platus ir įvairus — Bostone jie padainuos eilę lietuviškos muzikos kūrinių, o taip pat kitų dainų ir keletą operinių ištraukų. Protarpiais, kad vyrų choras gautų atsiliepti, savo eilėraščių pasiskaitys poetas Stasys Santvaras.

New Yorko Lietuvių vyrų choro koncertą Bostone rengia BALFO skyriaus valdyba, pirmininkaujama Ant. Andriulionio. Kadangi laiko mažoka, o darbo daug — jai talkina Kultūrinių subatvakarių rengėjai.

Po koncerto toj pačioj salėj bus pobūvis New Yorko lietuviams dainininkams pagerbti.

TORONTO

• Tarptautinė lėlių paroda ir vaikų šokių vakaras naujojo miesto rotušėj buvo suruošta gruodžio 19 d. Išstatyta apie 300 lėlių ku-

APVAINIKAVO POETĄ NADĄ RASTENĮ

United Poets Laureate International, Filipinuose, šių metų birželio 4, adv. ir poetą Nadą Rastenį įrašė į narius, ir birželio 12, už jo poetinius kūrinius, o ypač už anglų kalboje poemą, "War's Curse" (kurį kongresmanas Garmatz su savo kalba įteikė U. S. Kongresui, 1966 vasario 16, ir tilpo tos dienos "Congressional Record" laidoje), suteikė Rasteniui titulą, "Honorary Lithuanian - American Poet Laureate".

Minėtos pasaulio poetų laureatų organizacijos prezidentas prof. Amado M. Yuzon, gyvenęs Filipinuose, buvo pasiruošęs atvykti į Ameriką, ir ta proga asmeniškai Rastenį apvainikuoti. Bet kelionė buvo atidėta ateičiai.

Gruodžio 14 d. adv. ir poetui Rasteniui skirtas nario pažymėjimas, medalis ir vainikas prisiųsta į Baltimore. Vainikavimas įvyks 1967 metais.

Sausio 4 d. Nadui Rasteniui sukaks 76 metai amžiaus ir tais pačiais metais sukaks 50 metų nuo laiko kai jis, gyvendamas Cambridge, Mass., parašė pirmą eilėraštį "Dobilai", kuris tilpo spaudoje ir komp. Mikas Petrauskas parašė muziką.

Kita Rasteniui gimtadienio sukakties dovana, tai "Lietuvių Dienos" greit paskleis jo verstą į anglų kalbą didelį Donelaičio kūrinių "Metai".

United Poets Laureate International leidžia savo

organą, anglų kalboje LAUREL LEAVES. Šio rudens laidoje atspausdino Rastenio poemą "War's Curse".

Toje pačioje laidoje atspausdinta kovotojo už Filipinų salų išlaisvinimą iš po Ispanijos jungo, daktaro, poeto José Rizel "Past-rer Adios" — Paskutinis Sudiev — ispanų kalboje. Šalia ispaniško teksto ten atspausdinti vertimai į anglų, prancūzų ir latvių kalbas.

Dr. Yuzonui pageidaujant, neseniai Nadas Rastenis tą poemą išvertė į lietuvių kalbą, ir kitoje "Laurų Lapy" laidoje tilps ir lietuvių kalboje.

Nors Lietuva ir Filipinai skiriasi dideliais toliais, bet yra panašumų. Kaip Lietuva randasi kryžkelyje Europos sausžemio, tarp rytų

ir vakarų, taip Filipinai Pacifiko vandenynoose, tarp rytų ir vakarų.

Kaip Filipinai buvo mindžiojami ir naikinami ispanų, japonų ir kitų, taip Lietuva buvo trempiama vokiečių, rusų ir lenkų.

Kai Dr. Kudirka, su kitais Lietuvos tėvynainiais, kovoje už Lietuvos laisvę, ir buvo caro valdžios visaip persekiojamas, taip Dr. Rizal buvo persekiojamas ispanų valdžios, ir buvo nužudytas.

Filipinai vilkė svetimą jungą, atjaučia Lietuvą ir kitus kraštus, kurie dar pavergti.

• NORITE PIRKTI? Pigiau ir sparčiau Jums patieks "SPARTA". Rašomos, skaičiavimo ir kt. mašinos, Radio, TV ir t.t. Vokiečių ir USA firmos. J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731.

Toronto lituanistikos mokyklos mokiniai suvaidinę per Kalėdas "Vilkiukai avinukai". S. Dabkaus nuotrauka.

rios reprezentavo 63 tautas. Jų tarpe buvo ir lietuvių lėlių skyrius. Parodą atidarė ir kalbą pasakė naujasis burmistras W. Dennis. Lietuvių tautinių šokių grupė "Gintaras" vadovaujamas R. Narušytės, pasirodė porą šokių.

• Jonas Kamenka, savanoris ir Lietuvos Nepriklausomybės kovų dalyvis, mirė Toronte gruodžio 17 d. Palaidotas lietuvių kapinėse Port Credit'e.

TORONTO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS SAVAITGALIS

Lietuvių šeštadieninė mokykla gruodžio 17 d. turėjo savo pastarąsias šių metų pamokas. Vaikai buvo paleisti Kalėdų atostogų.

Šeštadienį vakare Priskelimo parapijos patalpose įvyko mokyklos švietimo tarybos, tėvų komiteto ir mokytojų subuvimas. Šį subuvimą su vaisėmis paruošė tėvų komitetas. Pirmininkas L. Šeškus pasveikino susirinkusius ir nusakė jo tikslą pakviesti tarti žodį mokyklos švietimo tarybos pirmininką kun. P. Ažubalį, kuris pasidžiaugė mokytojų gražiu sutartinu darbu ir pasiektais laimėjimais. Kalbėjęs mokyklos vedėjas J. Andriulis arčiau davė pajusti pačios mokyklos pulsą. Jis pažymėjo, kad pats darbas mokykloje metai iš metų darosi vis sunkesnis, nes jau ateina dalis vaikų į mokyklą visiškai nemokėdami lietuvių kalbos.

Tėvų komitetas, laikydamasis šio krašto papročių, mokytojams įteikė individualias dovanėles.

Po to buvo parodyta trys filmukai iš mokyklos gyvenimo. Pageidauta, kad toje srityje būtų daromi platesni užsimojimai.

Krašto valdybos švietimo vadovas L. Tamošauskas, nušvietęs lituanistikos mokyklų padėtį Kanadoje, davė paskatinančių sugestijų siūlydamas 1967 metus pavadinti mūsų mokyklų metais. Bendrais ir mokyklą liečiančiais praktiškais rei-

kalais kalbėjo krašto valdybos pirmininkas A. Rinkūnas, apyl. pirm. Aug. Kuolas, mokytojas J. Jankaitis ir kiti. Pokalbiui ir diskusijoms einant į pabaigą, buvo pageidauta, kad panašių subuvimų metų bėgyje būtų suruošta daugiau su tam tikra programa bei apsvaistymais įvairių aktualių lituanistikos švietimą liečiančių klausimų.

Rytojaus dieną ten pat, tik kitą salę mokyklos mokiniams tėvų komitetas paruošė Kalėdų Eglutę. Mokiniai suvaidino V. Frankienės vaidinimėlį "Vaikiukai avinukai". ph

Torontietė skautė R. Šeškutė bendrose kūčiose uždega žvakutę. S. Dapkaus nuotr.

Aktorai Juozas Daubėnas ir Dalia Mackuvienė, susitike New Yorko Metmenų parengime, diskutuoja teatralinėm temom. Ged. Naujokaičio nuotrauka

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA —	
kietais viršeliais	\$3.75
minkštai	\$2.50
V. Šliogeris — A. SMETONA — žmogus ir valstybininkas	\$2.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS —	
kietais viršeliais	\$3.75
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
ŠIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75
Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:	
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — Dainas	
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00	
St. Baro — Operų arijos, Stereo	\$7.00
J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis	\$5.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

NAUJASIS KALIFORNIJOS GUBERNATORIUS — Ronald Reagan sausio mėn. 2 d. perima vadovauti JAV-bių skaitlingiausiai valstijai (šiuo metu Kalifornijoje yra arti 20 mil. gyventojų). Jis jau keleri metai palaiko artimus ryšius su lietuviais. Nuotraukoje iš kairės: LB veikėjas Kalifornijoje J. Činga, gubernatorius Ronald Reagan ir Kalifornijos respublikonų veikėjas Charles Fabian.

L. Kančausko nuotrauka.

Toronto skautai-tės gruodžio 18 d. Priskelimo parapijos patalpose suruošė bendras kūcias, kurios praėjo pagal lietuviškus papročius bei tradicijas. S. Dapkaus nuotrauka.